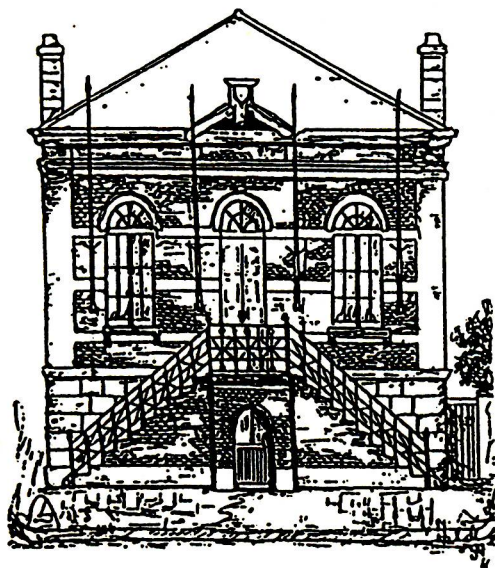

van wirskante

orgaan van heemkundering 'amalia van solms', baarle-herzog-nassau

jaargang 11, no. 2
juni 1996

Heemkundekring 'Amalia van Solms' stelt zich ten doel zich actief bezig te houden met het erfgoed van onze gemeenten met de bedoeling:

- onze kennis ervan te vergroten
- het waardevolle uit vroegere tijden te behouden en te beschermen
- de verzamelde gegevens vast te leggen voor het nageslacht.

De kring verzamelt hiertoe informatie over velerlei onderwerpen uit de historie van Baarle, Castelré, Ulicoten en Zondereigen in de ruimste zin des woords.

Heemkundekring 'Amalia van Solms'
'Heemhuis'
Kerkstraat 4
2387 Baarle-Hertog (B)

Bankrelaties:

Rabobank Baarle-Nassau e.o. rekening: 10.38.94.969

CERA bank Baarle-Hertog rekening: 733-3023880-32

Overname van artikelen of gedeelten ervan is slechts toegestaan na schriftelijke toestemming van de auteur.

van w i r s k a a n t e

Orgaan van Heemkundekring 'Amalia van Solms'

Baarle-Hertog-Nassau

verschijnt 4x per jaar

redactie: Piet van der Flaas, Herman Janssen, Fons
Raeijmaekers, Antoon van Tuijl en Ed Ragas (eindredactie)

redactieadres: Het Heemhuis, Kerkstraat 4, 2387 Baarle-Hertog

11e jaargang no.2

juni 1996

INHOUD

Voorwoord	Ad Jacobs	50
Redactioneel		51
Brandweer Baarle	A. Zom	52
Bedreigde veiligheid (5)	H. Janssen	59
Bevolking Baarle – Hertog 1796 (2)	N. Ragas – Joosen	61
Een veste voor Adriaan van Reuth	Cees Verschueren	79
Dag van de Koning 8 maart 1790	Cees Verschueren	81
30 jaar geleden (17)	Fons Raeijmaekers	83
Zondereigen, parel der Kempen	Piet van der Flaas	96
Café Snoeijs 100 jaar; 1896–1996	Ed Ragas	100
Met Fons door Ulicoten (2)	Fons Willemsen	104
Medisch Baarle	Fons Raeijmaekers	108
Een Mei	Antoon van Tuijl	109
Smokkelen, de eerste ging het al mis!	Piet van der Flaas	111
De Otter	Piet van der Flaas	113
Baarlese Biografieën, inleiding	Ed Ragas	116
Merkwaardigheden (9)	Antoon van Tuijl	117
Activiteiten		122
– De dokter kwam, zag en vertelde	Sander van Tilburg	122
– Een vroege vogeltocht	Piet van der Flaas	123
– Verbroedering in Baarle	Ed Ragas	125
– Floron op stap in 1996	Ad Jacobs	128
– Jaarprogramma 2e helft 1996		130
Mededelingen		131

VOORWOORD

Op Valentijnsdag werd ik blij verrast door de postbode. Deze deponeerde een groot aantal felicitatiekaarten bij ons in de brievenbus. Ik dacht al wat krijgen we nu, ik heb wel een grote familie maar die sturen toch niet zoveel kaarten. Al snel was ik er achter, veel kaarten kwamen van de leden van de heemkundekring. Zij feliciteerden mij met mijn vijftigste verjaardag. Leden allemaal, het waren ongeveer 120 kaarten, hardstikke bedankt voor deze leuke verrassing. Ook degene die het initiatief hiervoor genomen hebben nogmaals bedankt. Het geeft de burger weer moed om met verve verder te gaan want er is nog genoeg werk aan onze heemwinkel.

Tijdens de Algemene ledenvergadering op 29 februari (schrikkeltdag) werd teruggeblikt op een druk jaar. Ook werd het activiteiten programma 1996 door de werkgroep gepresenteerd. Een vol programma met veel interessante activiteiten maar ook een cursus familiekunde voor beginners. Hopelijk kunnen we met aansluitende cursussen doorgaan.

Op zaterdag 8 juni a.s. vieren we in eigen kring ons twintigjarig bestaan. In deze twintigjaar hebben we al veel gerealiseerd. In 1989 hebben we het oude Belgische Gemeentehuis gehuurd en is het voor ons "Het Heemhuis" geworden. Een plaats waar veel van onze activiteiten geboren worden en waar veel leden elkaar ontmoeten. Wij zouden het niet meer kunnen missen.

Momenteel zijn we nog steeds druk doende om de voormalige brandweergarage aan te passen en de bibliotheek op te zetten. De werkgroep BIDOC is met het laatste druk bezig en dit zal straks een welkome aanvulling zijn voor onze leden en Baarlenaren. Wij hebben immers veel info over Baarle maar het is nu niet altijd even goed bereikbaar. Onze lijfspreuk is "volhoudend vorder ik" en deze is op dit moment op iedereen die bezig is met de bibliotheek of met verbouwingswerkzaamheden van toepassing.

Ik ben er van overtuigd dat we er wel komen en dat we straks met zijn allen trots kunnen zijn op wat we bereikt hebben.

Nog even volhouden en dan komt de wel verdiende vakantie er al weer aan. Tot op een van onze activiteiten en anders alvast een prettige vakantie..

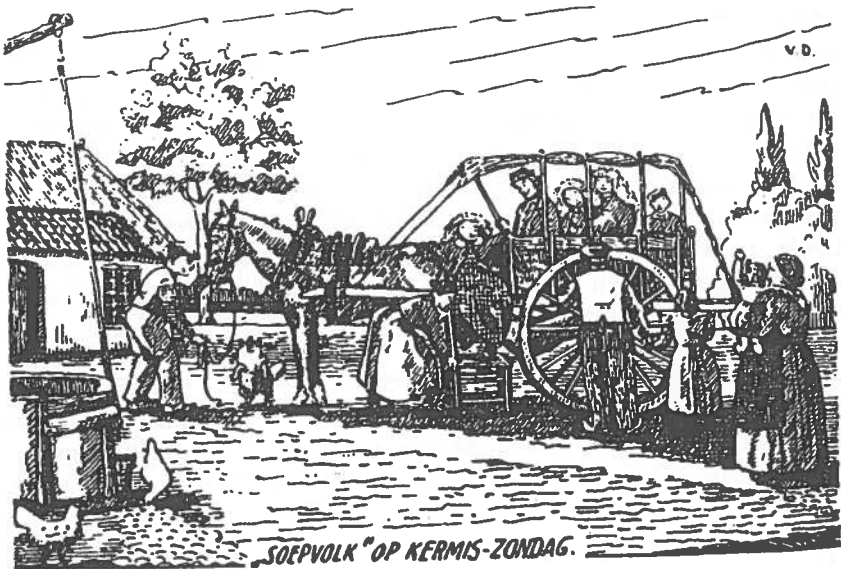
Uw voorzitter, Ad Jacobs.

Redactioneel

Zo vlak voor de grote vakantie biedt dit nummer van ons tijdschrift een berg leesvoer. Niet eerder kregen we zoveel kopij aangeleverd. We zijn als redactie natuurlijk verheugd over zoveel aanbod en dat er nu ook aanbod bij zit van de leden is eveneens verheugend.

We hopen van ganser harte dat steeds meer leden de pen eens zullen pakken en een bijdrage leveren aan ons verenigingsblad. Wel moet het natuurlijk iets zijn dat gaat over 'ons heem', onze activiteiten, herinneringen aan bepaalde Baarlese zaken enz., enz. Het hoeft beslist geen zwaar historisch werk zijn! Wij hopen dat we in het volgend nummer uw bijdragen tegemoet mogen zien. Ook leuk voor de lezers van ons blad.

Verder wensen we u een prettige vakantie toe en mocht u zich de komende maanden vervelen, in het Heernhuis is nog volop werk te doen!

Brandpreventie in Baarle

A.M.C. Zom, archivaris

Dit jaar viert de brandweer van Baarle-Nassau haar 75-jarig bestaan als 'vrijwillige brandweer'. Het betekent echter niet, dat er binnen Baarle al niet veel eerder een brandspuiterskorps bestond. Vanaf het begin van de 19-de eeuw tot in 1921 werden branden binnen Baarle bestreden door een dienstplichtig korps van spuitgasten. En vóór de 19-de eeuw was elke dorpe-ling verplicht te helpen bij het blussen van brand. Daarnaast werden er voortdurend maatregelen getroffen tot voorkoming van brand. In dit artikelje enkele grepen uit de 18-de eeuwse notulenregisters van de schepenbank van Baarle-Nassau (1).

Een nieuwe brandspuit?

Vergeleken met andere dorpen in de Baronie van Breda wordt er binnen Baarle opmerkelijk vroeg gesproken over de aankoop van een brandspuit. In veel dorpen binnen het Land van Breda komt eerst laat in de 18-de eeuw of zelfs pas vroeg in de 19-de een discussie over de aanschaf van een brandspuit ter sprake. In Baarle wordt echter al op 18 maart 1711 in een overleg tussen de beide banken van Baarle en pastoor Cornelis Hugo Nelst over de aanschaf van een brandspuit beraadslaagd. In dit overleg wordt besloten om gezamenlijk een nieuwe en afdoende brandspuit aan te schaffen ten dienste van beide gemeenten. De schout van Baarle-Nassau, Gosewinus van Bernagie wordt gemachtigd om zo voordelig mogelijk een brandspuit te kopen. De kosten van de aankoop zullen als volgt worden gedragen: Baarle-Nassau de helft, Baarle-Hertog een kwart en de kerk van Baarle-Hertog het resterende kwart (2). Al lijkt het een beklonken zaak, waarbij in goede harmonie aan het wel-zijn van de hele burgerij wordt gedacht, toch betekent het besluit geenszins, dat er ook werkelijk een brandspuit wordt aangekocht. Misschien is Bernagie inderdaad op zoek gegaan naar een brandspuitmaker en vervolgens teruggeschrokken voor de hoge kosten. Het kan ook zijn, dat Bernagie helemaal geen gevolg heeft gegeven aan de machtiging. Hoe het ook zij, er wordt geen nieuwe brandspuit aangeschaft, terwijl in de notulen van de Nassause schepenbank een dergelijke aanschaf voorlopig ook niet meer aan de orde komt.

Een brandreglement

Op 6 februari 1732 vaardigen de Staten-Generaal een plakkaat uit, waarin bevolen wordt dat alle dorpen onder de Generaliteit een reglement moeten opstellen, waarin het voorkomen en bestrijden van brand wordt gereguleerd. Toch duurt het tot de vergadering van 27 november 1736 vooraleer de schepenen van Baarle-Nassau besluiten, dat er een brandreglement en een reglement voor een klepperman moet worden opgesteld. Schout Floris van Gils krijgt opdracht om zo'n reglement vorm te geven (3). Al op 29 januari 1737 presenteert de schout een reglement op de brand en de klepperman, dat hij heeft laten opstellen. Na voorlezing wordt het reglement met eenparigheid van stemmen goedgekeurd. Voortsbesluit de schepenenbank om het reglement op zondag 4 februari aan de pui van het dorps huis te publiceren. Het reglement omvat een 22-tal artikelen, die al met al een aardig beeld geven van de wijze waarop in de 18-de eeuw aan brandpreventie werd gewerkt. Vandaar dat het reglement hier verkort en in modern Nederlands wordt weergegeven.

Overwegend dat mensen allerlei handelingen verrichten, waardoor gemakkelijk brand kan ontstaan en overwegend dat er geen afdoende regels zijn gesteld om brand te voorkomen en om brand te blussen, willen schout en schepenen, ingevolge het plakkaat van de Staten-Generaal van 6 februari 1732, daarin voorzien en worden navolgende regels vastgesteld.

artikel 1.

Voortaan moet elk huishouden beschikken over een lantaarn, een of twee goede emmers, een ladder van 12 maar tenminste van 10 sporten, een schop of een oogstschepel.

artikel 2.

Alle inwoners moeten 's zomer of in perioden van droogte, wanneer dat door afkondiging wordt bevolen, aan de straatzijde tegen hun woning een ladder plaatsen en een emmer gevuld met water. Men moet dat volhouden totdat bekend wordt gemaakt, dat het niet langer verplicht is.

artikel 3.

Het is eenieder verboden om met een brandende pijp of met licht, tenzij het licht in een veilige lantaarn is geplaatst, schuren, stallen, turf- of bakhuizen

binnen te gaan. Het is verboden om in die ruimten tabak te roken. Het is aan timmerlieden, wagenmakers, kuipers en dergelijke handwerklieden verboden om in hun werkplaatsen te roken, er met onveilige lantaarns binnen te gaan of er vuur te slaan.

artikel 4.

Niemand mag met een brandende pijp over straat gaan in de korn van het dorp of in de nabijheid van huizen.

artikel 5.

Er mag geen hete as meer tegen afscheidingen van hout of houtgewas gestort worden en er mag geen hooi, stro of brandbare stoffen meer bij de as geworpen worden.

artikel 6.

Niemand mag nog langer vlas in of op ovens braken, noch vlas braken binnen een afstand van 10 roeden van enig huis, schuur, stal, turf- of bakhuis.

artikel 7.

Niemand mag turf, mutsaart of andere licht brandbare stoffen op minder dan drie voeten afstand van een schoorsteen opslaan.

artikel 8.

Zodra iemand brand gewaar wordt in zijn huis of elders is hij verplicht om op straat "Brand" te roepen.

artikel 9.

Bij het luiden van de brandklok moet ieder onmiddellijk nagaan waar de brand is en moeten uit elk huisgezin een of twee personen zich daar onmiddellijk naartoe begeven met brandemmer en lantaarn of twee andere stukken van de bovengemelde brandgereedschappen.

artikel 10.

Iedereen is verplicht om zijn uiterste best te doen bij het blussen van een brand en daarbij exact de bevelen van de schout of regenten te volgen, ongeacht of men nu bevolen wordt met paard en kar aan te treden of enige ander bevel. Men mag geen hulp weigeren of zich verzetten tegen een bevel op straffe, dat boven de hierna vastgestelde boete tegen een weigeraar zal worden geprocedeerd in overeenstemming met het voornoemde plakkaat.

artikel 11.

Brouwers moeten zich met hun brouwwagens, waarop met water gevulde tonnen en vaten, onmiddellijk naar de brand begeven.

artikel 12.

Iedereen moet zijn ledig vaatwerk onmiddellijk naar de brand brengen.

artikel 13.

Degenen die bij het blussen van de brand behulpzaam zijn, mogen niet opzettelijk emmers, ladders of ander brandgereedschap beschadigen.

artikel 15.

Niemand mag goederen, die uit een brandend huis of uit nabij gelegen huizen buiten gebracht zijn of enig brandgereedschap afvoeren, zonder dat daarvan kennis is gegeven aan de schout of de regenten. En zo iemand dergelijke goederen na de brand onder zich heeft, moet hij die binnen 24 uur afleveren aan de eigenaar of aan de schout. Degenen die dit artikel overtreden zullen als publieke dieven en rovers gestraft worden.

artikel 16.

Iedereen die bij de brand aanwezig is zal daar moeten blijven en pas na toestemming van de regenten mogen vertrekken.

artikel 17.

Om exact te voldoen aan het plakkaat van 6 februari 1732 wordt besloten om

tweemaal per jaar brandschouw te voeren, waarvan tevoren afkondiging wordt gedaan ter puie.

artikel 18.

Als tijdens de brandschouw schoorstenen of bakovens niet in orde bevonden worden, of indien blijkt dat het brandreglement niet wordt nageleefd, zullen eigenaars of bewoners van de huizen verplicht zijn om het gebrek onmiddellijk doch uiterlijk binnen 8 dagen te verhelpen op straffe van hierna vast te stellen boete en indien men langer in gebreke blijft zal het gebrek op kosten van de eigenaar of bewoner van de woning worden verholpen, waarbij een huurder de kosten mag verrekennen aan de huurpenningen.

artikel 19.

Omdat de klepperman zeer veel kan bijdragen aan het voorkomen van brand en andere ongelukken wordt navolgend bevolen.

artikel 20.

De Klepperman zal nuchter moeten blijven. Hij moet 's winters van 10 uur 's avonds tot 4 uur 's morgens rondgaan en zomers van 11 uur 's avonds tot 3 uur 's morgens. Zijn rondgang gaat langs die wegen, die de magistraat hem zal aanwijzen.

Hij moet niet alleen nauwkeurig letten op eventuele branden, maar ook moeten waken tegen het plegen van diefstal en inbraken of andere molestaties en straatschenderijen. Hij is verplicht om dieven of andere moedwilligers gevangen nemen en daartoe tegelijkertijd alarm slaan of om hulp roepen.

Als hij ergens brand ontdekt zal hij allereerst de betrokken mensen alarmeren en vervolgens alle andere bewoners van huis tot huis waarschuwen en aanwijzen waar de brand is. De inwoners van Baarle-Nassau zijn verplicht om elke week nauwgezet het geldbedrag aan de klepperman te betalen, waartoe zij door de schepenen getaxeerd zijn. Nalatigheid wordt bestraft met een boete van *f* 3,- . De klepperman is verplicht om nalatigen onmiddellijk bij de schout aan te geven.

artikel 21.

Elke overtredingen van bovenstaande voorschriften worden bestraft met een boete van *f* 3,- . Ouders worden verantwoordelijk gehouden voor hun kinderen en werkgevers voor hun werknemers. Werkgevers mogen de boeten van knechten en meiden inhouden op het salaris van hun werknemers.

artikel 22.

De boeten vervallen aan de schout, die deze ingevolge het plakkaat van de Staten-Generaal mag invorderen bij parate executie (4).

Naleving van het reglement

Veelal zal de naleving van dit reglement geen problemen oproepen hebben. Slechts een enkele keer moet schout Floris van Gils zijn gezag laten gelden. Een dergelijk voorval treft men in de notulen van de schepenbank van 25 oktober 1738. In die vergadering meldt de schout, dat hij op 14 september voordien Willem Anthonie Janssen, de knecht van Jan Adriaan van Hoeck, tabak zag roken bij de stal van zijn baas. Op grond van het brandreglement heeft hij Willem Janssen een boete van *f* 3,- aangezegd. Enkele dagen later op de 23 september, zag hij de genoemde Jan Adriaan van Hoeck zelf met een pijp in de mond rokend over straat gaan in het Oosteneind. Hij heeft hem daarop toegeroepen, dat hij hem daarvoor ingevolge het reglement bekeurde. Vervolgens stuurde de schout de vorster Jan de Kock naar de bekeurde Van Hoeck om hem te vragen of hij bereid was de opgelegde boete te betalen, hetgeen Van Hoeck weigerde.

Ter voorkoming van droeve ongelukken als brand en om een voorbeeld te stellen tot handhaving van het gezag van de magistraat en handhaving van de kracht van het brandreglement, stelt de schout voor om Jan Adriaan Hoeck voor de schepenbank te ontbieden en hem officieel aan te zeggen en te bevelen om zowel zijn boete als die van zijn knecht te voldoen. Voorts om hem in geval van weigering tot voorbeeld voor anderen dorpelingen te stellen, door hem in rechte aan te spreken. Schout Van Gils verzoekt de schepenen om hem in dat geval te autoriseren om een neutraal rechtsgeleerde te consulteren. Vervolgens nagelang het verkregen advies een rekwes tot aan de domeinraad te mogen opstellen om een procedure tegen Hoeck te mogen beginnen. Tenslotte om na verkregen toestemming de diensten van

advokaten en procureurs te mogen inroepen, teneinde bij parate executie of anderszins recht te krijgen. Dit alles op rekening van het dorp Baarle-Nassau. Simpeler is het niet! Na enig overleg stemmen de schepenen met dit voorstel in op voorwaarde dat de schout van al hetgeen hij onderneemt kennis geeft aan de schepenbank (5).

Op 30 oktober is de schepenbank opnieuw in vergadering bijeen. Ingevolge het besluit van de voorgaande vergadering is Jan Adriaan Hoeck opnieuw ontboden. Daar zal hem wel duidelijk gemaakt zijn wat de schepenen besloten hebben en dat het hen ernst is, want Van Hoeck belooft dan om de opgelegde boeten binnen een termijn van 8 dagen te voldoen (6).

Authorisatie van de schout

Mogelijk hebben de schepenen nadien toch nog nagekaart over de affaire en zijn zij tenslotte toch tot de conclusie gekomen, dat er nogal wat acties ondernomen moeten worden, vooraleer men boeten en breuken, opgelegd ingevolge het brandreglement, daadwerkelijk in de knip heeft. Want op zaterdag 4 april 1739 besluit het schepencollege om de schout te machtigen tot het doen van al hetgeen nodig is om tegen overtreders op te treden. Dat naargelang het hem in het belang van het dorp goed dunkt. De kosten die hieruit zullen voortvloeien zullen op rekening van het dorp verhaald kunnen worden (7).

Noten:

- 1) G.A.B-N. inv. nrs. 48 en 49.
- 2) G.A.B-N. inv. nr. 48, folii 178 verso - 179.
- 3) G.A.B-N. inv. nr. 49, notulen d.d. 27-11-1736.
- 4) G.A.B-N. inv. nr. 49, notulen d.d. 29-1-1737.
- 5) G.A.B-N. inv. nr. 49, notulen d.d. 25-10-1738.
- 6) G.A.B-N. inv. nr. 49, notulen d.d. 30-10-1738.
- 7) G.A.B-N. inv. nr. 49, notulen d.d. 4-4-1739.

Bedreigde veiligheid (5)

Nog meer veeziektes

Herman Janssen

'Bedreigde veiligheid (4)' handelde over ziektes bij schapen en paarden. Het gemeente-archief van Baarle-Nassau maakt ook melding van koeien die het slachtoffer werden van besmettelijke ziektes met dodelijke afloop.

Op 30 november 1843 bijvoorbeeld heerste in Baarle de 'kalverziekte'. Deze ziekte kwam weliswaar jaarlijks voor, maar kende dat jaar een grotere verspreiding dan normaal.

Eind 1841 waren een aantal beesten aangetast door de 'longziekte', voor het eerst opgemerkt op 15 november 1841 in de stal van Adriaan Segers. Twee koeien werden in afzondering geplaatst en stierven respectievelijk op 18 november en 24 december. Op 21 november bleken ook twee koeien in de stal van burgemeester Adriaan Norbert van Gils besmet. Een grijs-bonte koe stierf op 30 november. Er werd duchtig gespeculeerd en het gerucht deed de ronde dat de stier van Jan Sprangers uit Baarle-Hertog verantwoordelijk was voor de besmetting. Op 29 november traden daarom de twee burgemeesters met elkaar in overleg. De burgemeester van Baarle-Nassau wilde zijn burgers officieel waarschuwen en op die manier voorkomen dat de veehouders met hun koeien naar de zieke stier zouden gaan. Een veearts uit Turnhout echter werd ontboden en uit zijn schriftelijke verklaring bleek dat de stier gezond was.

Op 9 december 1841 trof burgemeester A.N. van Gils opnieuw een besmette koe aan in zijn stal. Hij vreesde dat geen enkel beest gespaard zou blijven. Aan de commissaris van Breda vroeg hij om veearts Montens te sturen: 'die heeft veel ervaring en is dus beter in staat eene ramp welke de gemeente bedreigt tegen te gaan'. Veearts Doorenweerd uit Tilburg kwam langs op 11 december en drie dagen later stierf de koe. De ziekte breidde zich uit en het

hierboven vermelde scenario herhaalde zich op 16 december (Adriaan Oomen), 30 december (Adriaan N. van Gils) en 17 januari (Adriaan Oomen). Op 29 januari 1842 werd een staat van vee, overleden door longziekte, opgestuurd naar de commissaris.

Elke haard van besmetting werd door de burgemeester gemeld aan de commissaris in Breda. Zo kon het verloop van de ziekte goed gevolgd worden. Ook de getroffen landbouwers vaarden er wel bij. De provincie betaalde de reiskosten van de veearts en bij naleving van de voorschriften werd een verklaring uitgereikt waarmee een vergoeding kon worden bekomen bij de commissaris. Op deze manier kwam men in de 19de eeuw tot een vorm van solidariteit met de benadeelde en werd tegelijkertijd de verspreiding van de ziekte ingedijkt.

Op 3 mei 1842 bereikte de longziekte Ulicoten. Een koe van Bartholomeus Seeuws was aangetast en overleed op 25 juni. In mei 1844 stierf een koe in de stal van Peeter Verschuren. Waarschijnlijk betrof het ook hier een geval van longziekte. Een jaar later deed de burgemeester navraag waarom geen verklaring werd uitgereikt. Het antwoord hierop is niet bekend.

Bron: GABN voorlopig inv. no. 1069.

BEVOLKING BAARLE—HERTOG 1795—1796 (2)

Nicole Ragas-Joosen

Hieronder volgt het tweede deel van de bijdrage over de bevolking van Baarle-Hertog in 1796. Dit jaar precies tweehonderd jaar geleden. Dit deel behandelt de rest van Baarle-Hertog Centrum vanaf de Kerkstraat en van Zondereigen.

KERKSTRAAT

De Kerkstraat is te vergelijken met de huidige Kerkstraat, met dit verschil dat deze toendertijd doorliep tot aan Loveren, daar waar nu het burgemeester van Gilsestraatje is. In die Kerkstraat woonden de volgende families:

VAN CAMPEN, Maria bakker

Inwonend: Wijsmans, Jacob ex Aerschot

MICHELSEN, Jan ex Westwezel Chirurgijn

huwde 16.08.1791 met

GEERTS, Marie Catrien * 10.06.1759 winkelierster

Kinderen:

Marie Catrien * 15.04.1792

Gerard * 27.03.1794

Inwonend:

meid: Van de Heiningen, Maria

VAN DER VOORT, Gerard ex Weelde

huwde 23.09.1793 met

PELKMANS, Elisabet * 16.12.1773

Inwonend:

knecht: Pelkmans, Adriaen

meid : Weyns, Willemien

KLEIREN, Peter

huwde 02.07.1773 Ned. Herv.

SMEEKENS, Gerardina

Inwonend:

Zijn broer Cornelis Kleiren woont bij hem

CHRISTIAENSEN, Hendrik * 04.11.1713 Raeymaker

huwde 18.02.1743 met

VERHEYEN, Marie Catrien * 30.11.1717

Kinderen:

Cornelis * 23.03.1746

Mathijs * 25.08.1749

Peternel * 18.02.1759

VAN LIER, Jan Adriaan * 03.02.1708 + 24.12.1794

huwde 14.11.1729 met

THIJSSSEN, Franca Wouters ex Etten

Kinderen:

Anna Catrien * 03.07.1741

Joanna Marie * 15.08.1745

Zoon Jan * 15.01.1739

huwde 18.10.1779 met

Wouters, Paula * 15.10.1759 + 17.07.1782

STOOPS, Cornelis * 16.03.1731

huwde 26.09.1764 met

VERHAEREN, Catrien* 15.09.1723

TIELEMANS, Theodoor ex Weelde + 05.02.1776

gehuwd met

LAURIJSSSEN, Joanna Marie ex Hoogstraten, spinster

Kinderen:

Willem * 30.07.1760 schoenmaker

VAN DIJK, Jan ex Teteringen, pastoor
 VAN MIERT, Anton onderpastoor
 VAN GILS, Anna Catrien ex Ginneken, non
 SPRENKELS, Cornelia ex Oosterhout, meid
 KOERAET, Hubert ex Gils, knecht

VAN DER SCHOOT, Jan Peter * 25.05.1760

Inwonend:

knecht: De Jonge, Cornelis ex Alphen
 meiden: Janssen, Cornelia
 Casius, Anna

DINGEMANS, Jan * 19.03.1705 brouwer
 huwde 05.02.1747 met

VAN ISHOVEN, Isabella Cornelis ex Zondereigen

Inwonend:

meid: Kleiren, Helena

VERBUNT, Antoon ex Tiburg, priester

Inwonend:

meid: Fransen, Elisabet

VAN GILSE, Jan Peter* 05.12.1743 burgemeester
 huwde 15.05.1780 met

DINGEMANS, Luci Catrien* 04.08.1748 Ulicoten

Kinderen:

Jan Peter * 21.06.1781
 Jacob Hendrik * 02.03.1783
 Marie Catrien * 25.06.1786
 Joanna Marie * 23.05.1789
 Lucie * 23.05.1789

Inwonend:

meiden: Van Laarhoven, Elisabet
Snoeckx, Adriana ex Alphen

VERHEYEN, Jan ex Merksplas

gehuwd met

HAVERMANS, Marie Catrien+ 18.04.1795

Inwonend:

voorzoon: Tielemans, Cornelis
meid: Luyten, Catrien

VAN TILBORG, Jan ex Alphen

gehuwd met:

SWAENEN, Adriana Cornelis ex Beerse

Kinderen:

Cornelis * ??

Peter * ??

Inwonend:

meid: Van Beek, Maria

WIJNS, Peter ex Meerle, schoenmaker

huwde met

VERHOEVEN, Joanna Marie * 14.01.1761

VAN BOMMEL, Jozef ex Breda, looyer + 23.12.1779

huwde 04.11.1760 met

VAN LIER, Jacoba Jan * 08.07.1733

Kinderen:

Jan Peter * 27.04.1770

Inwonend:

knecht: Sietelaars, Marcel ex Moergestel

PLUYM, Willem Peter ex Rijkevorsel + 28.03.1795

huwde 12.07.1777 met

SWAENEN, Catrien * 31.12.1750 spinster

Kinderen:

· Willem * 06.05.1784

Inwonend:

knecht: Somme, Adriaen ex Merksplas

meiden: Damen, Anna ex Merksplas

Van Rijsbergen, Anna

REMEYSSSEN, Peter Paul* 27.11.1751 Zondereigen

huwde 03.06.1776 met

ROELOFS, Anna Cornelia * 06.01.1749

BOGAARDS, Jan Bapt* 22.08.1753 zeeldraaier

huwde met

VAN DE BERG, Joannaex Zwol

VAN DE KERKHOF, Gerard ex Ginneken, koopman

huwde 03.02.1776 Ned.Herv.

BAKX, Cornelia Peternel ex Weelde + 06.05.1795

Inwonend:

meid: Stoops, Adriana

CASTELIJNS, Jan ex Hulsel

huwde 27.04.1772 met

HAVERMANS, Peternel+ 11.02.1795

BOGAARTS, Adriaen * 23.02.1733

huwde met

GOYAARDS, Margo ex Breda

Kinderen:

Hendrik * 10.03.1766

An Catrien * 28.04.1778

SMITS, Hubert ex Tilburg, lakenwever

huwde 21.01.1793 met

KUYLEN, Adriana

Inwonend:

Moeder van Hubert, Meyers, Cornelia

Smits, Peter

Oomen, Cornelia

VAN DE VEN, Cornelius ex Tilburg

VERHOEVEN, Jan Bapt * 12.02.1764

huwde 04.11.1793 met

JANSEN, Peternel

STOOPS, Jan * 08.11.1729

huwde 30.10.1780 met

SOMME, Adriana ex Weelde

PEYS, Sebastiaan ex Ginneken

Inwonend:

meid: Geerts, Adriana

SOMME, Cornelis Jan ex Merksplas

Inwonend:

Govaerts, Elisabet ex Merksplas

LOVEREN

Het Belgisch grondgebied op Loveren is niet zo gek groot, dus wonen hier ook maar een paar families:

MARTENS, Mathijs * 07.07.1754 kleermaker

huwde met

COOLS, Albertina ex Hulsel

Inwonend:

knecht: Van Keulen, Jozef

CLESSEN, Lenart ex Poppel

huwde met

SCHRIECKEN, Catrien

HOOGBROEK

De naam doet het eigenlijk al een beetje vermoeden, hier hebben we te maken met de Hoogbraak. Ook de tegenwoordige Nonnenkuil hoorde oorspronkelijk tot de Hoogbroek (Hoogbraak). Er woonde de volgende families:

CABLEE, Adriaen Hubert* 02.10.1731 + 17.11.1783

huwde 16.02.1767 met

VAN ESCH, Joanna Peter* 11.04.1732

Kinderen:

Hubert * 06.01.1769

huwde 23.04.1791 met

Van Reuth, Joanna * 08.11.1769

Inwonend:

Broer van Joanna, Cornelis Van Esch is knecht bij hen.

VAN DEN AVOIRT, Adriaen Michael* 15.04.1757

huwde 30.05.1785 met

TEUTELAERS, Elisabet Adriaen* 06.02.1758 Ulicoten

Kinderen:

Adriaen * 17.02.1786

Jan * 18.01.1789

Hendrik * 06.11.1792

SMITS, Jan ex Tilburg, lakenwever

huwde 16.04.1792 met

VERA, Maria ex Middelbeers

Inwonend:

knecht: Mooren, Thijs

meid: Schriex, Joanna

droogscheerder: Tabbers, Jan ex Tilburg

Klockmaker: Passers, Peter ex Tilburg

DE JONG, Peter ex Gilze, droogscheerder

huwde met

KLEYS, Maria Jacoba ex Lier

ZONDEREIGEN

Zondereigen is altijd een belangrijk deel van de gemeente Baarle-Hertog geweest. Het grootste deel in oppervlakte van de gemeente Baarle-Hertog ligt dan ook in Zondereigen.

CAPELSTRAAT

De Capelstraat in Zondereigen is in feite de voornaamste straat van Zondereigen. De straatnaam is nu al weer lang verdwenen, maar deze straat liep van het Bruggetje over de Mark bij het Lipseinde via de Kerk naar het bruggetje over de Schouwloop. Er woonden de volgende families:

VAN BALLAERT, Jan ex Weelde + 26.10.1782

huwde met

BACKX, Joanna ex Weelde

Kinderen:

Adriana * Weelde

Cornelia * 27.09.1778

Elisabet * ? .10.1781

HAPERS, Jacob * 09.07.1751

huwde 16.11.1778 met

MIXHIELSEN, Peternel * 23.12.1754

Kinderen:

Peter * 25.12.1780

MARCELIS Frans Norbert* 23.09.1761

huwde met

RAEYMAEKERS, Joannaex Weelde

Inwonend:

zijn moeder: Van Ishoven, Joanna

knechten: Oomen, Jan
Oomen, Jan
Jan
meiden: Schellekens, Antonia
Therese

JANSEN, Willem * 29.05.1755 + 20.10.1787

huwde 14.06.1779 met

DE WILDE, Cornelia ex Merksplas, spinster

Kinderen:

An Marie * 06.10.1781

MERCKX, Adriaen ex Rijkevorsel

huwde 07.09.1789 met

VERHEYEN, Anne Marie ex Merksplas

Inwonend:

Dries, Cornelis, een oom van haar

SOMME, Cornelius lindenwever

huwde 18.11.1782 met

DIERCKX, Anna Catrien

Inwonend:

De weduwe van Willem Jespers, spinster

REMEYSSSEN, Jan Bapt ex Merksplas

huwde 06.11.1770 in Merksplas met

BROECKX, Cornelia ex Merksplas

Kinderen:

Adriana * 10.11.1775

Annemie * 08.04.1778

Jan Baptist * 07.11.1780

Inwonend:

knecht: Van Ackerveeken, Jan

LEESTMANS, Peter ex Wortel

huwde 10.07.1770 met

ARTS, Helene Clement

Kinderen:

Annemie * 06.09.1770

Jan Peter * 09.11.1772

Cornelis * 14.02.1775

Gerard * 14.04.1778

Cornelia * 18.01.1781

CLAESSEN, Jan

huwde met

VAN HEYL, Maria Mathijs ex Meerle

Kinderen:

Leonard * 15.08.1766 raeymaecker

Willem * 29.09.1771

STAES, Jan Bapt ex Hoge Mierde

huwde 13.10.1766 met

SCHOENMAKERS, Adriana Marie * 11.04.1744

Kinderen:

Annemie * 04.10.1782

HOFKENS, Jacob * 11.04.1759 Zondereigen

huwde met

PEETERS, Annemie ex Merksplas

kinderen worden gedoopt in Merksplas

VERHEYEN, Adriaen Cornelis * 13.10.1762 Zondereigen

huwde 30.06.1790 met

VERHEYEN, Marie Thereseex Merksplas

Kinderen:

Adriana Marie * 31.03.1791

Cornelis * 10.10.1795

Inwonend:

knecht: Oomen, Cornelis

meiden: Versmissen, Cornelia

Leestmans, Cornelia

WOUTERS, Jan * 29.03.1749, schepene

huwde 19.10.1777 Ned.Herv.

DE ROOY, Jacoba ex Alphen

Kinderen:

Bernard * 17.10.1778

Jan Hubert * 26.02.1783

Inwonend:

knecht: Stoops, Mathijs

meid: Claessen, Maria

JACOBS, Hendrik ex Tienen, kleermaker

huwde met

JANSSEN, Elisabet

SOMME, Cornelis + 09.12.1773

huwde 18.05.1769 in Merksplas met

VERMEEREN, Catrienex Merksplas

Inwonend:

Somme, Adriana Jacobs, spinster

Swolfs, Cornelis * 12.03.1737

Swolfs, An Catrien * 11.04.1733

DUFRAING, Jan Anton ex Merksplas, schoenmaker

huwde 22.11.1790 met

JANSSEN, Marie Catrien

An Catrien * 1793

VERHEYEN, Peter Adriaen * 12.09.1714

huwde 20.10.1739 met

DRIES, Anna Catrien + 27.06.1789

Kinderen:

dochter Annemie

huwde met

DIRCKX, Cornelis onderwijzer in Zondereigen

STABEL, Peter kleermaker

huwde met

HOFKENS, Elisabet

VAN ACKERBROECK, Ambrosius bakker

Inwonend:

knecht: Van Vessem, Arnold

WILLEMSSEN, Adriaenex Turnhout

Inwonend:

De weduwe van Peter Dekkers, spinster

GINHOVEN

Het gehucht Ginhoven is zo'n beetje de oudste nederzetting van Zondereigen. Volgens de legendes zouden hier de Noormannen zich al gevestigd hebben. Het Leen van Ginhoven is een der oudste lenen in Baarle-Hertog. Het werd in 1403 genoemd als zijnde een leen van de Hertog van Brabant. Op deze historische gronden woonden in 1796 de volgende families:

DE WILDE, Jan Baptist * 01.07.1757

huwde 07.05.1787 met

VERHEYEN, Cornelia * 20.04.1770

Kinderen:

Cornelis * 15.04.1791

Inwonend:

knechten: Remeysen, Hendrik
Verheyen, Jan Bapt

meid:?, Marie Elisabet

BROK, Michael ex Tilburg

huwde 14.09.1789 met

LEYTEN, Adriana ex Princenhage

Inwonend:

knechten: Seegers, Jan
Van Turnhout, Mathijs

meid: Versmissen, Barbara

KNAEPKENS, Adriaenex Rijkevorsel

huwde met

SWAENEN, Anna

Inwonend:

knecht: Vermeiren, Jacob

JANSSEN, Jan ex Merksplas

huwde 12.02.1787 met

OOMENS, Annemie

Inwonend:

knecht: Verheyen, Jan

VERMEEREN, Cornelis ex Merksplas
huwde 05.05.1760 met
VAN DE ACKERVEEKEN, Catrien ex Merksplas

Kinderen:

Hendrik * 17.12.1764

Jan Bapt * 19.02.1767

Inwonend:

meid: Puls, Maria

PAUWELS, Jan Bapt lindenwever
gehuwd met
MOELANTS, Joanna

JANSSEN, Cornelis
gehuwd met
HAVERMANS, Annemie

MAES, Jan wever
gehuwd met
REMEYSSSEN, Anna Catrien

Kinderen:

Rumold * ??

Annemie * ??

DANIELS, Rumold
gehuwd 17.05.1769 in Merksplas met
PAUWELSE, Dymrna ex Merksplas

GEHEL

Gehel is een oude benaming van het Gel, onder Nederland Het Ghil genoemd. In 1331 werd dit gehucht Gelle genoemd. Begin deze eeuw bestond er nog de Gelsestraat die liep van de kerk richting Gel. In 1796 woonde op het Gel de volgende families:

CROLS, Hendrik ex Merksplas, kleermaker
gehuwd 24.10.1785 met

DIRCKX, Paula ex Merksplas

DRIES, Jan Baptist * 17.06.1750

gehuwd 18.02.1794 in Merksplas met

MARTENS, Ennemie ex Merksplas

Inwonend:

Van Keulen, Catrien * 22.07.1775

CORNELISSEN, Jan Baptist

gehuwd in Merksplas met

MATHEI, Joanna ex Merksplas

Kinderen:

Christiaan * 06.06.1756

Anna Cornelia * 08.11.1757

Inwonend:

knechten: Versmissen, Peter
 Olyslagers, Leon

meid: Stijnen, Hendrina

REMEYSSSEN, Jacob ex Merksplas

huwde 21.11.1785 met

DECKERS, Marianna * 29.11.1754 + 29.12.1792

COPPENS, Adriaen ex Merksplas

gehuwd 12.02.1741 met

REMEYSSSEN, Maria Jan

Inwonend:

meid: Janssen, Clara

MATEUSSSEN, Jan Frans ex Merksplas

gehuwd 25.09.1792 met

SCHOENMAEKERS, Annemie ex Merksplas

Kinderen:

Maria * ??

Inwonend:

knechten: Govaerts, Jan Baptist

Van Vlimmeren, Jef

meid: Uyens, Marie Catrien

VERHEYEN, Peter ex Weelde

gehuwd met

BAELEMANS, Catrien

Kinderen:

Jenneke * ??

Inwonend:

knecht: Govaerts, Anton

VERSMISSEN, Adriaen ex Wortel

gehuwd met

VERHEYEN, Adriana Cornelis

Kinderen:

Hendrik * ??

JESPERS, Willem ex Merksplas + 19.03.1785

huwde met

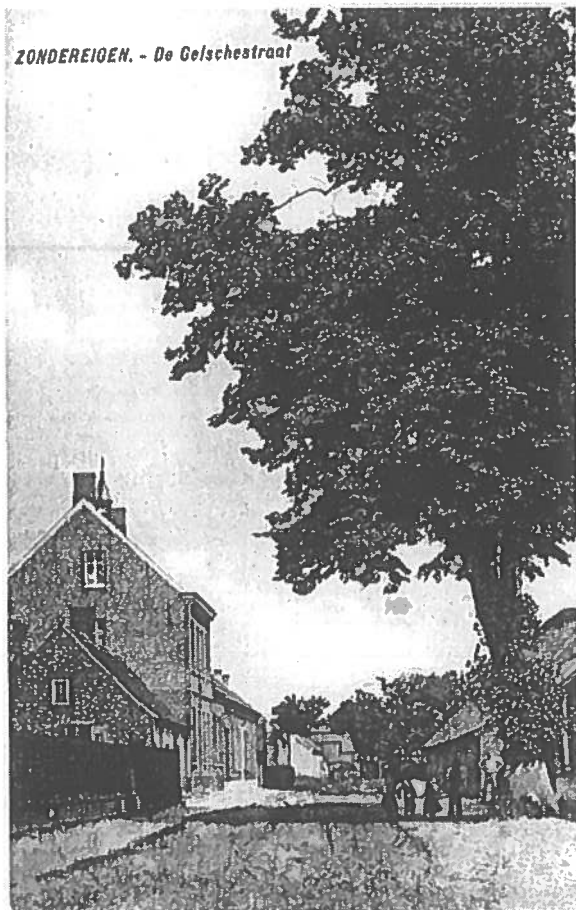
SNELS, Catrien weduwe

Inwonend:

SOMMEN, Cornelis Lindenwever

huwde op 18.11.1782 met:

DIERCKX, Anna Catharina

Inleiding

Ons erelid Cees (Nellis) Verschueren heeft ons weer verrast met enkele vertalingen van een paar actes uit oude schepenregisters. Cees heeft vorig verscheidene keren in het ziekenhuis gelegen en het was niet bepaald een gelukkig jaar voor hem. Cees doet het nu duidelijk wat rustiger aan, maar hij blijft vreselijk geïnteresseerd in alles wat Baarle aangaat. Begin dit jaar heeft hij de pen weer opgepakt en ons verrast met enkele vertalingen van oude vestes en actes. Cees is een van de weinige leden binnen onze vereniging die het lezen van oud schrift goed beheerst. Bovendien heeft hij een uitgebreide kennis van de Baarlese geschiedenis. Die beide zaken stellen hem in staat om de oude actes ook te begrijpen en de gegevens hieruit in de juiste context te plaatsen. Zoals gezegd heeft Cees zijn pen weer opgepakt en we prijzen ons gelukkig dat we weer een aantal van zijn pennevruchten in dit nummer van 'Van Wirskaante' kunnen publiceren. De eerste is een veste uit 1689 en zijn tweede bijdrage gaat over het vieren van de dag van de Koning in herberg 'De Lelie', waarschijnlijk de oudste herberg aan de Singel.

Een veste uit 1689

voor de schepenbank van Baarle – Hertog

Cees Verschueren

Veste voor Adriaan van Reuth

Wij Willem van Heijst ende Willem de Vries schepene tot Baarle-Hertog ende Laten onder Henricus van Gilse secretaris in zijn laathoeve genaamd 'Ten Houte' alhier oirconde dat voor ons kwamen, Jan Michielsen ende Jacob Denijs Koenen, drij gebroederen ende Adriaentien Denijs Koenen dochters geassisteerd met Pauwels Borsten haren man en voogd kenden en de lijden van eene somme van rent (geld) die zij eens ende wel te vreden zijn, wettelijk verkocht te hebben aan Adriaen van Reuth schepene dezer bank, ende Gertruit Molengraafs zijne wettige huisvrouw zekere wel

gelegende pannehuis mette bakkerije en half torft schop, ende een hoeksen erven, teijnden het zelve aengemeten metten groten langen hof, groot 't samen int geheel omtrent de zestig roeden of te zo groot ende klein als 't zelve gestaen ende gelegen is, alhier omtrent de kerk nevens het ganghijsken lopende naaert Oosteneijnt palende oost de kinderen Peter Janssen Berbiere erffenen, zuid den Stadhouders Ansems, ende der vercopers andere huissinge ende erffeningen gelijk 't zelve met houtte paeltiens bij provisie gesepareert is, west 's Heerenstraat ende Noord het voorschreven gangijsken ende Hendrick Jan Reijns erffeninge, kommerloos en vrij behoudelijk twee veertelen rogge, 't jaars aen den H. Geest of te armen alhier ende des gerechte huren cijns, aen den laethoven voorschreven, met wegen, steeghen waterhalen en lossen, als breder bij de coopconditie geroert, ende naer volveilinge ende wettig vertiegt, zo zijn de voorschreven (voorschreven) Adriaen van Reuth ende Gertruijt Molengraefs zijne huisvrouw met alle punten ende solemminiteiten van dezen lantrecgt daer toe gerequireert in het voorschreven huis en hoff, geooft, gevest ende geerft zo dat 't zelve hun is zeker ende vast met voorwaarden, dat zij daarvan zullen moeten doen ende onderhouden alle geboerlijke recgten.

In oorconde deze letteren bezegelt met met onze schepenezegelen gegeven in 't Jaer ons Heeren 1689 in de maent April XXII daegen.

Was getekend,

H. van Gilse, secretaris

Wat lezen we in deze veste?

We lezen dat door Jacob Denijs Koenen en de dochters van Adriaantje Denijs Koenen een huis met de erbij horende gebouwen en gronden wordt verkocht aan Adriaen van Reuth.

Het pand is gelegen ten zuiden van het gangetje naar het Oosteneind. Aan de noordzijde van het gangetje ligt het huis van de familie Reijns. Het huis dat verkocht werd, stond op de plaats waar nu het Veilinghuis staat. Het huis van de familie Reijns stond waar we nu het Belgahuis weten. Ten Zuiden van het verkochte huis stond het huis van Stadhouders Ansems en het andere huis van de familie Koenen.

Zo is ook deze veste weer 'vertaald' naar de huidige situatie, zodat u zich een beeld kunt vormen van een stukje Baarle-Hertog anno 1689.

Dag van de Koning 8 maart 1790

Cees Verschueren

Nu we ruim een maand geleden in Nederland weer Koninginnedag gevierd hebben, leek het me leuk eens te laten zien hoe de notabelen van onze dorpen (men sprak toen nog van de ABC-dorpen, Alphen, Baarle en Chaam) de dag van de Koning vierden. De Schout en de Schepenen kwamen bijeen in herberg 'De Lelie' dat was tot midden 19e eeuw een vanouds zeer bekende herberg. Op de plaats van die herberg staat nu het nieuwe winkelpand aan de Singel.

Over de ligging van 'De Lelie' staat in het boek van Dr. Brekelmans het volgende te lezen; '.....nog van 4 roeden en een half waters, wesende een open wateringe, verschijnt in den jare 1554 bij Anna de weduwe en de kinderen van Dirk van de Broeck, onder conditie van die te moeten ophouden en de behoorlijk ruimen en de reinigen ende alzo onderhouden om alle beesten, peerden en de anders water te laten drinken, gelegen tot Baerle aan de Plaetse, terzijde zijn huisinge genaemt de Lelie, genaamd deszelve wateringe 'den Pensepoel', de voorschreve zijne huisinge gelegen Zuid ende West en de voort. aan 's Heerenstraat.....'

Van Cingel was toen nog geen sprake, dit kwam later toen op de plaats van 'de Pensepoel' in 1639 het gemeente- of dorpshuis is gebouwd. In 1994 was tijdens de verbouwing onderaan tegen de gevel van 'de Lelie' nog een gedeelte van de drinkbak te zien. Toen het 'Raadhuis' is gebouwd moest men voor het laven der paarden een andere drinkgelegenheid maken. Mogelijk moeten we vanaf dit jaar een eerste pomp op de Singel gaan zoeken.

Nu we weten waar herberg 'De Lelie' was gelegen, keren we terug naar de dag des konings. De heren Schout en Schepenen hebben die dag gevierd in deze herberg. We vonden een rekening over hetgeen men toen zoal verteerde tijdens een feestdag.

We lezen:

'Rekening voor J. van Gils tot laste van de gemeynte van Alphen, Baarle en Chaam, van gedane verteringe ten zijnen huysen op den 8 maart met den Verjaerdag van Zijne Doorlugtigste Hoogheid den Heere Prince van Oranje en Nassau etc., etc.

1790

56 flessen witten wijn	28.	0.	0
52 flessen Rood en 11 flessen Reynsen komt	44.	2.	0
14 pond kalfsvlees a 4 stuy het pont	2.	19.	8
36 kannen bier komt	3.	12.	0
aen hamelen en Runsvlees	4.	7.	8
aen een Lam	2.	16.	0
aen oesters	4.	14.	0
aen eenen Salm	11.	19.	0
aen twee susters (gebak)	2.	2.	0
Voort halen van den salm en den Expressen om den salm te bestellen	1.	15.	0
aen olie en aseyn mostaart en sout	0.	18.	0
aen brood en beschuyt en kraakeling	3.	6.	0
aen banket vijgen roseynen en kraakamandelen	6.	6.	0
aen botter en kaas	1.	12.	0
aen twee pont tabak	2.	8.	0
aen pijpen	0.	12.	0
aen appelesina en sitroenen	2.	8.	0
voor voerij voor vier paarden	2.	6.	0
		-----+	
Somma	126.	3.	0

Alphen	43-18-13
Baarle	53-09-06
Chaaam	20-14-01

We zien dat de totale kosten van dit 'feestje' maar liefst 126 gulden bedroegen en dat de kosten verdeeld werden over de drie dorpen die samen de gemeente Alphen, Baarle en Chaaam vormden.

Met deze rekening kregen we een indruk van hoe men ruim twee eeuwen geleden de Dag van de Koning vierden.

Dertig jaar geleden (17)

Fons Racijsmaekers

Koninklijke Harmonie Sint Remi Baarle

In het kader van de reeds enige jaren bestaande uitwisselingsconcerten zal op vrijdag 14 januari 1966 om acht uur 's avonds in de vernieuwde zaal Sint Remi een concert worden uitgevoerd door onze eigen harmonie Sint Remi en door de Harmonie "Vlijt en Volharding" uit Alphen.

Eerste Soos van België: Rue du Moulin, zaal Monty

Met een geweldig enthousiasme zijn enige jongelui in Baarle tot het besluit gekomen om deze Soos op te richten. Alle jongelui, die graag een avondje uit willen (zaterdagavond), kunnen zich vanaf heden melden. Men moet zich dan in laten schrijven als lid en krijgt dan een lidkaart aan 2 gulden per jaar.

We hebben de Soos zo gezellig en intiem mogelijk ingericht. De openingsavond is op 19 februari, dat is zaterdag met Carnaval, dus dat wordt meteen een knal-opening! Zonder lidkaart heeft men geen toegang. Vanaf zondag 16 januari kan men zich opgeven bij: Han en Wil Martens, Burgemeester Mensenstraat 1; Fonny de Rooij, Uitbreidingsstraat 3; Voor Ulicoten: Jan van Sas, Heikantsestraat 7; Voor Chaam: Frans Donkers, bar "De Gouden Leeuw". Zondagavond uitsluitend in Zaal "Monty", Baarle-Hertog.

<p>ZATERDAG 16 april GROOT Lange broekenbal in Soos Rue de Moulin ZAAL 'MONTY'</p>	
<p>STEDS DE NIEUWSTE PLATEN ! !</p>	
<p>BAARLE-HERTOEG</p>	<p>Aanvang 19 uur</p>

*Advertentie uit
 Ons Weekblad
 van 15 april
 1966*

Bevolkingsstatistiek der gemeente Baarle-Nassau 1965

Toename door:

Geboorten	M	V	Totaal	Vestiging	M	V	Totaal
januari	5	2	7	8	7	15	
februari	3	2	5	3	2	5	
maart	4	5	9	5	3	8	
april	9	10	19	2	5	7	
mei	1	2	3	5	6	11	
juni	6	4	10	12	4	16	
juli	5	3	8	7	5	12	
augustus	2	2	4	42	21	63	
september	3	3	6	32	5	37	
oktober	3	7	10	2	2	4	
november	3	4	7	10	11	21	
december	4	6	10	14	16	30	
	48	50	98	142	87	229	

Vermindering door:

Overlijden	M	V	Totaal	Vertrek	M	V	Totaal
januari	7	2	9	4	3	7	
februari	2	0	2	4	4	8	
maart	4	3	7	13	5	18	
april	1	2	3	5	8	13	
mei	1	0	1	14	15	29	
juni	2	1	3	12	10	22	
juli	3	1	4	12	7	19	
augustus	2	0	2	30	13	43	
september	1	1	2	20	12	32	
oktober	1	0	1	6	6	12	
november	3	1	4	14	4	18	
december	0	0	0	4	2	6	
	27	11	38	138	89	227	

Aantal inwoners op:

	M	V	Totaal
1 januari 1965:	2522	2188	4710
toename	190	137	327
vermindering	165	100	265
1 januari 1966:	2547	2225	4772
Toename bevolking	25	37	62 in 1965

Aantal huwelijken in 1965 : 41

Iets nieuws in Baarle

Op zaterdag en zondag 22 en 23 januari 1966 zal er in Baarle een rikconcours worden gehouden. In omliggende plaatsen is hiervoor overal grote belangstelling. De jeugdleiding van Gloria UC heeft dan ook gemeend dit in Baarle eens te proberen. Zij hebben de medewerking gekregen van café M. van Gestel, die zijn localiteit hiervoor beschikbaar stelde.

ZONDAG 17 APRIL 1966

'BAOL DRAAIOM'

NIEUWELINGEN START 13.00 UUR

AMATEURS START 15.00 UUR

met de plaatselijke favorieten:

Karel Wouters, Jules van der Flaas, Jac Frijters, Fr
Staes en A. Antens.

Ook de Breda-Bler-ploeg, de Kikker Up-ploeg, de
Stadsblad-ploeg en vele anderen zijn aanwezig !

Uit deze advertentie uit Ons Weekblad van 15 april 1966 blijkt dat de beroemde wielervedstrijd 'Baol Draaiom' nog steeds een begrip was.

Boerinnenbrevet aan de R.K. Huishoudschool te Baarle-Nassau

Vanaf oktober 1966 zal er ook in Baarle-Nassau de mogelijkheid zijn om een cursus 'Boerinnenbrevet' te volgen. Hieraan kunnen deelnemen leden van de Boerinnenbond van 21 jaar en ouder, zowel ongehuwd als gehuwd.

Het programma dat aangepast is aan de streek bevat in grote lijnen het volgende: Het boeren- en tuindersgezin in deze tijd. Financiering in bedrijf en huishouding. Land- en tuinbouw in een veranderde maatschappij. De boeren- en tuinderswoning. Leven en werken. Kleding en hygiëne. Vrijtijdsbesteding. De vrouw op het moderne agrarische bedrijf. Bloemen en planten. De boerin en tuindersvrouw in de maatschappij.

Parochie St. Remigius Baarle-Hertog

Woensdag 2 februari: feest van O.L.Vrouw Lichtmis. Te zeven uur 's avonds kaarswijding. We nodigen hierop speciaal de moeders uit die vorig jaar een kindje hebben gekregen.

Gemeente Baarle-Hertog.

Loop der bevolking in het jaar 1965

	M	V	Totaal
Aantal inwoners op 31 dec. 1964	1101	1053	2154
geboorten in de gemeente zelf	1	10	11
geboorten in een andere gemeente	18	22	40
totaal aantal geboorten	19	32	51
aantal ingekomen personen	28	34	62
overlijdens in de gemeente zelf	8	4	12
overlijdens in een andere gemeente	4	0	4
totaal aantal overlijdens	12	4	16
aantal vertrokken personen	37	36	73
Aantal inwoners op 31-12-1965	1099	1079	2178
Aantal huwelijken: 14			

Zondag 17 april 1966 'Baol Draaiom'

We zijn nu weer zover dat onze Baol-Draaiom van start zal gaan. Het heeft ons heel veel opofferingen gekost om dit sportfestijn te kunnen laten doorgaan, aangezien de toelatingen tot vergunning wegens de drukte op de wegen zeer beperkt is. Ons parcours is toch nog het zelfde kunnen blijven als verleden jaar, maar we hebben slechts maar een gedeeltelijke afsluiting kunnen krijgen.

De 'de la Salle-groep Baarle gaat bouwen

Onze Baarlese Welpen en Verkenners gaan de komende weken een grote verbouwingsactie op touw zetten. Het doel van deze actie is om de grote ruimte, waarover de groep nu beschikt (16 bij 8 meter), een aantal kleine ruimten te bouwen, zodat er ook een gedeelte vrijkomt voor de Welpen-horde.

Niet alleen het gebouw op zich maar ook het interieur zal moeten worden aangepast aan de vernieuwing van het Spel van Verkennen. Het verouderde 'spelletjes' doen in de bossen is uit den boze. De tegenwoordige jeugd vraagt zelfwerkzaamheid in creatief werk en spel.

Voetgangersbond Scherpenheuvel bestaat 40 jaar

Met Pinksteren zal de Voetgangersbond naar Scherpenheuvel 40 jaren bestaan. Veel is de laatste tijd aan mooie devoties verdwenen, maar deze bedevaart staat nog meer dan ooit in het middelpunt van de belangstelling.

Zondag 17 april

RENE AND THE ALLIGATORS

en zangeres **NANCY BAY**

bekend van radio en TV !!

met 25 platen op hun naam

spelen in:

DEN BONTEN OS

te BAARLE

Bekend door de **BESTE** orkesten !

Ruime dansvloer en zitplaatsen.

Billijke prijzen !

De Bonten Os was in wijde omgeving bekend vanwege het poppodium. Bekende Popgroepen traden hier dan ook op. Ons Weekblad van 15 april 1966

Geslaagd pony-concours te Ulicoten

Op zondag 1 mei 1966 organiseerde pony-club "Trouwe Kameraadjes" te Chaam - Ulicoten een onderling pony-concours dat er als voorbereiding op de nationale pony-concours en qua organisatie mocht zijn.

In de morgenuren reden een veetigtal combinaties hun individueel dressuurnummer voor de jury, die werd gevormd door de heren Antoon Pelkmans, A. Pelkmans en van de Puyenbroek te Baarle-Nassau en P. Veeken te Etten.

„KROON SUPERMARKT”

KERKPLEIN - B.-NASSAU

WOENSDAG 20 APRIL
500 gram gehakt 178 cent

DONDERDAG 21 APRIL
500 gram verse worst 188 cent

In onze groenten-afdeling:

VRIJDAG 15 APRIL
KROPSLA 2 STUKS 29 OENT
KOMKOMMER PER STUK 49 OENT

ZATERDAG 16 APRIL
Soepgroenten per kulpje 39 cent
Bananen per kilo 98 cent
Champignons 200 gram 98 cent
Snijbonen literblik 79 cent

DE GEHELE WEEK:
Sinaasappelen - 6, 8, 10 voor 100 cent
Handappelen 1,5 kg voor 79 cent
Moesappelen 1,5 kg voor 79 cent
Prel - panklaar - per zak 59 cent
Voorgebakken frites - per zak - 69 cent

MAANDAG 18 APRIL
Savoye kool - panklaar - per zak 49 cent

DINSDAG 19 APRIL
Hutspot - panklaar - per zak 39 cent

WOENSDAG 20 APRIL
Verse spinazie - per kilo 79 cent

DONDERDAG 21 APRIL
Andijvie - panklaar - per zak 59 cent

*Boodschappen
doen in 1966 lijkt
nu heel voordelig!*

*Ons Weekblad
15 april 1966*

Bekendmaking Baarle-Nassau

De Burgemeester van Baarle-Nassau maakt bekend dat vanaf 20 mei 1966 gedurende 30 dagen ter gemeentesecretarie voor ieder ter inzage zijn neergelegd de besluiten van de Raad van 13 mei 1966 tot het voorlopig goedkeuren van de volgende plannen tot onteigening in het belang van de volkshuisvesting ten name van de gemeente Baarle-Nassau, a. het plan tot onteigening van eigendommen, gelegen in het bestemmingsplan "Dorp-Noord", vastgesteld door de Raad op 28 april 1966, b. het plan tot onteigening van een eigendom, gelegen aan de Oordeelsestraat te Baarle-Nassau en aangewezen als industrie-terrein in het plan in hoofdzaak, vastgesteld door de Raad op 19 oktober 1960.

WEG PIJNLIJKE VOETEN!!

Ook u kunt een vakkundige behandeling krijgen bij U aan huis, van de voetspecialist

PIET SATTER PEDICURE

PASTOOR DE KATERSTRAAT 34
BAARLE-HERTOG

Bel even nummer 69063 (Baarle-Hertog) of
0 4257 - 388 (Baarle-Nassau).

'S MAANDAGS DE GEHELE DAG,
VERDER IEDERE AVOND NA 7 UUR!

Wist u nog hoe u van uw pijnlijke voeten verlost werd in 1966?

Ons Weekblad 10 februari 1966

Feestweg Baarle-Hertog-Nassau

Op zondag 29 mei 1966 Eerste Sinksendag wordt het radioprogramma "Feestweg '66" van 19.40 uur tot 21 uur over Baarle-Hertog-Nassau rechtstreeks uitgezonden vanuit de gemeentelijke jongensschool, Kerstraat 13 te Baarle-Hertog. Bij goed weder gebeurt de uitzending in de voortuin, bij slecht weer op de overdekte binnenkoer.

In het raam van die uitzending heeft de nationale wedstrijd voor veilig verkeer plaats. Die wedstrijd is evenwel maar voor 4 zondagen voorzien. Daar de 29ste mei een vijfde zondag is zouden wij te Baarle-Hertog-Nassau iets speciaals doen in het teken van Benelux. Het zou daarin bestaan dat we een wedstrijd organiseren tussen een ploeg van Baarle-Hertog en een ploeg van Baarle-Nassau, waarin de Nederlanders en Belgen vragen zouden stellen over het Nederlandse verkeersreglement en de Belgen aan de Nederlanders over het Belgische verkeersreglement. Zodoende krijgen we de gelegenheid bepaalde verschillen die in Nederland en België bestaan op een aangename manier ter kennis te brengen van de luisteraars.

Dosko's Pinksterfeest

Het Pinksterfeest in café "Den Druiventros" behoort weer tot het verleden. Dank zij een prima organisatie verliep alles volgens planning en het werd een daverend succes. De stoutste verwachtingen werden ruimschoots overtroffen, en wij kunnen dan ook niet anders doen dan onze welgemeende dank te betuigen. Op de eerste plaats natuurlijk lokaalhouder-secretaris.

WAT VERLANGT U VAN EEN MODERNE TELEVISIE?

Een stabiel, contrastrijk en helder beeld?

Een natuurgetrouwe geluidsweergave?

Gemakkelijke bediening?

Betrouwbaarheid

Bedrijfszekerheid?

Ruime zenderkeuze?

Een stijlvol, modern meubel?

Goede service?

**BELL TELEVISIE VOLDOET AAN AL UW WEN-
SEN. VANAF f 1278,—.**

BELL TELEVISIE BETER DAN BEST TELEVISIE OP TOP-NIVEAU

Voor deskundige voorlichting en demonstratie:

TELE-LECTRA

Katerstraat 1 - 25 - Baarle-Nassau-Hertog

*Wat
verlangde u
in 1966 van
een TV?*

*Ons
Weekblad 8
april 1966*

Emiritus pastoor W. Jacobs gaat gouden priesterjubileum vieren

Vrijdag 17 juni 1966 zal onze dorpsgenoot en emer. pastoor W.J. Jacobs zijn Gouden Priesterfeest vieren.

Pastoor Jacobs werd 21 augustus 1890 te Baarle-Nassau geboren. Op 17 juni 1916 priester gewijd, was hij eerst korte tijd assistent in de St. Willibrordus-parochie te Teteringen. Daarna was hij gedurende 3 jaar surveillant en leraar aan het seminarie Ypelaar. Toen werd hij achtereenvolgens kapelaan aan de H.Hart-parochie te Oosterhout en aan de Sint Jansparochie te Roosendaal. In 1936 volgde zijn benoeming tot pastoor te Boschkapelle (Z.VI.), en in 1949 werd hij pastoor in Den Hout.

Mede ten gevolge van een ongeval, dat hem maandenlang buiten dienst heeft gesteld en veel van zijn krachten heeft gevergd, vroeg hij op 73-jarige leeftijd zijn emeritaat aan. Op 25 mei 1963 nam hij op feestelijke wijze afscheid van zijn geliefde parochie in Den Hout, waarvoor hij zich zoveel jaren met hart en ziel had ingezet. Sindsdien geniet Pastoor Jacobs een welverdiende rust in zijn geboorteplaats Baarle-Nassau, dat hem heel zijn leven zeer na aan het hart heeft gelegen.

Vanaf de bovenverdieping van het huis van zijn zwager en zus op het Sint Annaplein (nummer 3) volgt hij met veel belangstelling het bedrijvige leven en groet hij alle bekenden die er voorbijgaan.

De grote steun in zijn ouderdom is mej. Naantje Segers, zijn vroegere huishoudster zowel in Den Hout als in Boschkapelle. Al meer dan 30 jaar omringt zij hem met alle zorg en goedheid en zij ziet daarin haar levenstaak.

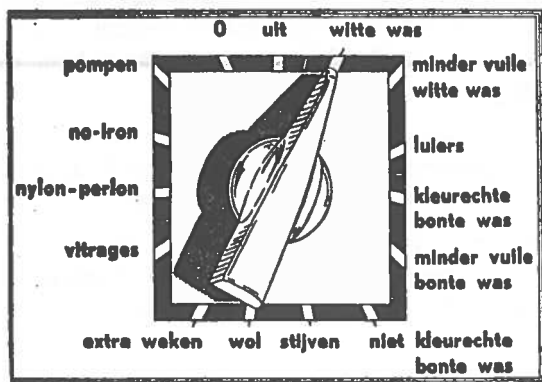
Plaatsing gedenksteen in de nieuwe wijk Baarle-Hertog

Ieder jaar wordt door het nationaal Instituut voor de huisvesting een wedstrijd ingericht voor de schoonste aanplantingen in nieuwe wijken. In het kader van de Nationale Wedstrijd "Groenruimten 1965" werd de eerste prijs van de Provincie Antwerpen toegekend aan de nieuwe wijk in Baarle-Hertog! De prijs bestaat in een gedenksteen, die in de wijk zal geplaatst worden op zaterdag 11 juni 1966 te 16 uur en door de Heer Gouverneur of zijn plaatsvervanger plechtig zal overhandigd worden. Wij verzoeken de bewoners van de Nieuwe Wijk hun woning te willen bevlagen.

Belangrijk jeugdhuisnieuws Baarle-Nassau

Zo langzamerhand is het een traditie geworden dat het Jeugdhuis om de twee jaar een vakantiereis organiseert, dit jaar in de bouwvakvakantie in Breskens van 1 toe en met 8 augustus, dus vlak na Vlaanderen. We gaan op de fiets; de bagage zal van tevoren worden opgestuurd. Jongens die meewillen en tussen 13 en 16 jaar zijn, kunnen zich opgeven. Hoewel we ons uiterst best doen om de financiële onkosten zo klein mogelijk te houden, zult u toch moeten rekenen op ongeveer 50 gulden. Waarschijnlijk maken er zes leiders de hele week mee: Kapelaan van Oers, broeder Damiaan, Broeder Wilhelmus, G. van Lanen, J. Verheyen en Antoon Theeuwes.

TOTAAL AUTOMATISCH WASSEN MET DE **Miele** MONOKNOP

12 verschillende
wasmogelijkheden
met één knop!

Miele
er is geen betere!

Hoe deed u de
was 30 jaar
geleden?

Ons Weekblad
21 januari
1966

Gouden priesterjubileum Pastoor P. van Steen te Ulicoten

Zondag 19 juni 1966 gaat de parochie Ulicoten het gouden priesterfeest van haar Herder vieren.

Geboren te Etten-Leur 8 december 1890 begint op 14-jarige leeftijd de voorbereiding tot het priesterschap. Eerst 5 jaren te Langeweg op het Klein seminarie der paters Capucijnen. Daarna voltooiing van de zesde klas op Ypelaar in 1919. Dan volgen 6 jaren hogere studies op het groot seminarie te Hoeven.

Op 16 juni 1916 werd pastoor Van Steen priester gewijd. Zijn eerste werkkring is Teteringen 1917-1918. Van 1918 tot 1928 kapelaan te Baarle-Nassau, van 1928-1936 kapelaan te Oosterhout. Op 24 december 1936 volgt de benoeming tot pastoor te Ulicoten, waar 8 januari de plechtige installatie plaats vond.

Ook Baarle-Nassau heeft ongeveer 10 jaar lang de jubilaris als kapelaan gehad. In zijn eerste priesterjaren is reeds gebleken dat hij grote belangstelling toonde voor het jeugwerk. Wil men later goede, degelijke gezinnen hebben, dan moet in de jonge jaren gezorgd worden, dat geloof en zeden ongeschonden blijven. Dat doel streven de jeugdorganisaties na: verkennerij, jonge wachters, voetbalclub zijn verenigingen waarin wilskracht, getrouwheid en sociale deugden ontwikkeld worden. Daarin leert men de rechtvaardigheid, liefde, Kerk en vaderland dienen. Dat doel is steeds de stimulans geweest waarom de jubilaris met hart en ziel aan de jeugdvereniging heeft gewerkt. Direct na de aanvaarding van het pastoraat ging zijn liefde en zorg uit naar de jeugd en naar de zieken en hulpbehoevenden. Voor dat doel werd er een nieuw tehuis gebouwd, waar de jongens als het ware een nieuwe familiekring zouden vinden. Getrouwheid, dienstvaardigheid, arbeidszin, sport en spel zullen hen vlotter door de moeilijke jaren heen brengen. Voor de zieken- en kraamverzorging kwam er een wijkverpleegster.

In de lange winteravonden ontvingen de oudere jeugd en ook de ouders cursussen over het volle leven en de opvoeding.

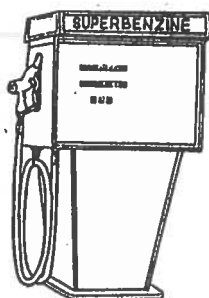
Tijdens en na de oorlogsjaren bleven hem de zorgen niet bespaard, want de kerk werd op het einde van oktober 1944 totaal verwoest. Het lag niet in de aard van pastoor van Steen bij de pakken neer te zitten en meteen ging hij aan de slag voor een nieuwe kerk die door zijn harde werken in 1950 gereed kwam. In hetzelfde jaar werd mede door zijn toedoen de fanfare opgericht, want reeds vele jaren was het zijn vurigste wens een eigen muziekgezelschap

in de parochie te hebben. Nog steeds volgt hij trouw de repetities.

Nu bij de gelegenheid van het gouden jubileum zal heel de parochie getuigen van haar liefde en dankbaarheid. Daarnaast een stoffelijke blijk van waardering: een geluidsinstallatie voor de kerk om de nieuwe liturgie beter te kunnen volgen en meevieren.

Nieuws van fanfare Sint Bernardus

Zondag 19 juni 1966 belooft voor Ulicoten een onvergetelijke dag te worden (zie hierboven n.v.d.r.). Om deze dag nog meer luister bij te zetten zal de fanfare dan eindelijk op zijn paasbest tevoorschijn komen. Nu na ruim 15 jaar bestaan te hebben, nu eindelijk zijn we alle andere corpsen uit de verre omtrek op bescheiden voet gevolgd. Geen peperdure, bontversierde opgesmukte uniformen. Neen, sober, keurig uitzierende goedzittende tenues.

**SUPER-
BENZINE 52 ct.**

*elke dag, ook zondag,
verkrijgbaar bij*

R. KLAASEN

KAPELSTRAAT 26 - BAARLE-NASSAU

1966, toen
autorijden nog
HEEL voordelig
was. Wie denkt er
niet met
weemoed aan
terug?

Ons Weekblad 28
januari 1966

ATTENTIE !

ATTENTIE !

**GEEN ZORGEN MEER OVER HANG- OF LEG-
RUIMTEN, WANT WIJ HEBBEN VOOR U:
21 DOE-HET-ZELF KASTEN !**

**HANGKASTEN - LEOKASTEN - TEENER-KASTEN
KEUKEN-KASTEN (groot en klein)**

ZEER LAAG IN PRIJS

Dakramen (6- en 4-panas) - geheel van plastic

Tevens: ALLE HOUT - dik en dun - BOARD -
SPAANDERPLAAT enz.

Zolang de voorraad strekt, verkopen wij direkt!

P. MICHIELSEN

telefoon 585 - Hoogbraak 5 - Baarle-Nassau

TE KOOP ENIGE KOLENCONVECTORS

tegen sterk verlaagde prijzen!
f 100,- tot f 200,- onder de normale prijs!
VOLLEDIGE GARANTIE!

H. VAN HEES

KATERSTRAAT 17 - BAARLE
HET ADRES OP WARMTEGEBIED !

Bananen 69 cent per kg

In onze LEVENSMIDDELEN-AFDELING
VRIJDAG TOT EN MET DINSDAG
BIJ AANKOOP VAN f 5,- LEVENSMIDDELEN,
FRUIT OF SNOEP!
1 KG DE ECHTE FYPFES BANANEN VOOR 69 CT
WEES ERBIJ!

Handelshuis Van der Sluis

Nieuwstraat 9 - Baarle-Nassau

*Een aantal
advertenties uit
Ons Weekblad van
28 januari 1966.*

*Stookte u toen nog
'nootjes 4'?*

*De onderste
advertentie is
aardig. Nu zou u
voor bananen daar
beslist niet meer
binnenstappen,
denken we zo.*

Zondereigen, de parel van de Noorderkempen

Piet van der Flaas

Rond het jaar duizend bevoer een Vikingschip de rivier de Mark. Deze schrikrijke plunders die heel Europa op zijn kop zouden zetten, belandden zoals de legende het wilt in Sondereijghen. Hun hoofdman Gehmel genaamd vestigde zich er en breidde zijn heerschappij uit over Zondereigen en omgeving. Hij bouwde in Zondereigen een hoeve met een pallisade er omheen. Er is in Hoogstraten nog een straat naar hem vernoemd. Wie weet zijn er nog mensen met Noors bloed in hun aderen!

Wat betekent de naam Zondereigen? Het zou de volgende betekenis kunnen hebben; een afgelegen gebied waar oorspronkelijk niet geboerd en gebouwd mocht worden omdat dit gebied aan den Heer of Vorst was voorbehouden voor de jacht, houtkap of ontginning door hemzelf. (Zonder= afgezonderd, afgelegen. Eigen= eigendom van de heer. Een afgelegen eigendom dus?) Koningshooikt bij Lier was ook zo'n plaats waar men zich te buiten ging aan de jacht op herten, wilde varkens en reeën. Bij andere gelegenheden wijdde men zich aan het vissen in de talrijke rivieren en watertjes. Zalm, forel, snoek en baars verschenen dan op het menu. Als men een lijst van menus uit die tijd zou kunnen inzien, dan zou het water uit uwen mond lopen. Ze hadden toen alles wat hun hartje begeerde. De gewone man at in die periode wat brood, een rapensoep en wat boekweitpap. Vlees was een buitensporige luxe.

Het Hof van Ginhoven is vermoedelijk ouder dan het jaar 1251. Ginno is een Germaanse persoonsnaam. Of de naam Ginhoven daarvan afgeleid is? In het jaar 1440 wordt deze hoeve geschonken aan de Abdij van Tongerlo. Aan dezelfde Witheren, die ook in Alphen grote percelen grond en hoeven in hun bezit hebben gehad. Het Hof van Ginhoven was een hof met een zogenaamde Laatbank, waar recht gesproken werd. Het bestond uit een Meier (voorzitter) en zeven schepenen. De kerk was in die tijd een macht die haar macht niet alleen gebruikte op geestelijk gebied, maar via haar abdijen en kloosters ook haar stempel drukte op het dagelijks leven van de gewone

man. Dat Ginhoven de plaats was waar vandaan men de ontginning begon, is begrijpelijk. Zondereigen wordt omsloten door rivieren die in het najaar (de regentijd) vele malen breder werden en de beemden onder water zetten. Ook de zgn. broeklanden en de talrijke vennen en moerassen traden in het regenseizoen buiten hun oevers. Vooral in het westen van Zondereigen had men hieronder te lijden. Dus dat men het hoger gelegen Ginhoven het eerst op de schop heeft genomen, is dan ook heel begrijpelijk.

In het archief van de voormalige Sint Michielsabdij bevindt zich een oorkonde uit 1251. Hierin wordt de grens van Merksplas vastgelegd. Tot de grensrechters behoorden mannen uit Merksplas, Wortel en Sondereijghen. Enkele jaren later, in 1285, werd de scheiding nog nauwkeuriger bepaald. Tussen Merksplas en Zondereigen werd de huidige Noordermark aangewezen als grens. Dit is tot op heden nog het geval. De machtige Sint Michielsabdij uit Antwerpen bezat niet alleen boerderijen en grond in Merksplas, maar ook op het Halschoor in Minderhout bezaten ze eigendommen. Dit blijkt uit een akte uit mei 1403. Voor de verdere ontginningen deed de abdij een beroep op horigen of laten of ondergeschikte landbouwers uit Vlaams Brabant.

In 1403 hield Lijsbet van Ginhoven het goed van Ginhoven in leen van de Hertog van Brabant. In het jaar 1428 werd ze opgevolgd door Jan Pauwels. Na hem, in het jaar 1440, trad de Abdij van Tongerlo als eigenaar op. Bij de aanvaarding van dit leen kwam de abdij in het bezit van 60 hectaren en 32 laten als ondergeschikte landbouwers. Merksplas behoorde kerkelijk toen tot Kamerijk en Zondereigen tot het bisdom Luik waartoe ook Baarle behoorde.

Men hield schapen op de uitgestrekte heide. De bijen zorgden voor de honing. Men hield er verder varkens, koeien, kalveren en hoenders. De vis haalde men uit de Mark. Men plagde er de heide om die later als mest op de landerijen te gebruiken. Men had maar één doel: uitbreiding van dit Witherendomein. In het jaar 1443 kende men op Ginhoven een laatbank (rechtbank). Deze had echter niets te maken met de Schepenbank, die in Baarle-centrum zetelde. Deze laatbank was een in alle zaken bevoegd dorpsbestuur dat ook in Zondereigen zeggingskracht had. De laatbank werd weer eens vernieuwd in het jaar 1649. Zo breidden de Witheren hun bezit (en macht) geleidelijk uit over heel Zondereigen.

In het jaar 1488 zijn er reeds 66 leenmannen. In 1448 krijgt Zondereigen een nieuwe brug. De oude was totaal versleten en de voerlieden met hun ossengespan kozen toen voor de wegenis via Oostmalle of Hoogstraten. Dit tot verdriet van de toenmalige rentmeester Hendrik van der Keelen, die hier de tolobbrengsten van Turnhout moest missen. Om de reizigers en voerlieden weer naar deze route te lokken, liet hij een sterke brug bouwen, die bestand was tegen zware lasten. Een partij hout die op het neerhof van het kasteel in voorraad lag, werd op zijn bevel tot pijlers, balken, ribben en planken gezaagd. De inwoners van Zondereigen namen het vervoer op zich en vaklui bouwden deze stevige brug over de Noordermark.

In West-Europa was het in de vijftiende eeuw vrij rustig en de handel bloeide op. In talrijke streken en steden werden munten geslagen. In Maastricht, gelegen op een knooppunt van wegen (heirbanen) waren in die tijd niet minder dan zeven ateliers waar men munten sloeg! Een teken van opkomende welvaart. In die tijd was er ook een kerkelijke bekroning van dit gebied in ontwikkeling. De Cappella S. Rumoldi werd in Sondereijghen gebouwd. Deze kapel ressorteerde onder de parochiekerk van Baarle. Er kwam een priester die hier ook ging wonen. De vestiging van een geestelijke in het Godshuis noemde men toen een Kapelanie. Zoetjes kabbelde het leven in dit rustige plaatsje voort en rond 1600 kwam er ook een schooltje.

Zondereigen mag dan wel tot de gemeente Baarle-Hertog horen, ik heb sterk de indruk dat het toch een eigen en ander karakter heeft. Het is gewoon België. Het is voor zijn handel en wandel aangewezen op dit land. Pas in 1842 lukte het om een zelfstandige parochie te worden en wel parochie die over de gemeentegrenzen heen ging met de gehuchten Heikant, Lipseinde, Bloksgoor en 't Geheul. Het was de bekroning na vele eeuwen van volharding die ze in 1818 gedeeltelijk vervuld zagen met een zelfstandige kapelanie. In 1859 werd begonnen met de bouw van de huidige Rumolduskerk. De kerk brandde in 1944 geheel af en werd na de Tweede Wereldoorlog heropgebouwd. In het jaar 1879 kreeg Zondereigen ook een nieuwe school.

De oppervlakte van dit rustieke dorpje bedraagt 478 hectare en het telt rond de 360 inwoners. Veel jongeren trekken er na hun schooltijd weg wegens

gebrekaan werk. Ook de landbouwmechanisatie, die ook in dit dorp sterk is doorgevoerd en het gebrek aan industrie heeft de jongeren tot vertrek gedwongen. Wel zijn de laatste jaren het aantal voorzieningen uitgebreid met o.a. de aanleg van aardgas, TV-kabel enz. Daartegenover staat dat verleden jaar de laatste winkel de strijd tegen de supermarkten heeft opgegeven. Met de komst van het woonproject aan het Burgemeester Leestmansplantsoen heeft men door de vestiging van jonge gezinnen het inwoneraantal op peil proberen te houden. Zondereigen is een dorpje dat de wandelaar nog veel moois te bieden heeft, wanneer hij langs de boorden van de vele rivieren, beekjes, heidevelden, beemden en ruisende dennebossen wandelt.

Een eeuwfeest

Café 'In Holland' van de familie Snoeijs

100 jaar in Castelré

Binnenkort zullen wij bij het twintigjarig bestaan van onze vereniging na een heerlijke wandeling heel volgens oude traditie spek en eieren gaan eten bij Jos Snoeijs in het café 'In Holland'. Dat café viert dit jaar haar honderdjarig bestaan. Inmiddels staat de vierde generatie achter de toeg. Dankzij de medewerking van de familie Snoeijs kunnen we u een blik in de geschiedenis van dit roemruchte café gunnen.

Tot het jaar 1896 stond er tussen de grensscheiding van Poeleinde-Wortel en het huidige café de woning van overgrootvader Jaak Snoeijs-van de Steen. Het gezin van Jaak telde acht kinderen. In 1896 liet Jaak een nieuwe woning annex café bouwen, het thans nog bestaande café 'In Holland'. Deze wetenschap kwamen we te weten van Clement Snoeijs die op 22 augustus 1896 in dit nieuwe huis werd geboren.

De familie Snoeijs is met recht trots op het feit dat hun café nu het eeuwfeest mag beleven. Bovendien draagt het al die honderd jaar nog steeds de naam 'In Holland', wat op zich ook al een unicum mag heten.

Van 1896 tot 1926 hield Jaak het café draaiende. Er was toen in het café geen club of vereniging gevestigd. Wel was er bij buurman Mertens-Schepers (café Pannenhuis) een club thuis, namelijk de schietclub met geweer (of de buks). Jaak Snoeijs was zelf actief lid van deze club. Doch er kwam een kink in de kabel voor de schietclub; tijdens de Eerste Wereldoorlog waren schietwapens verboden en dus moesten alle geweren worden ingeleverd. Toen was er van een schietclub feitelijk geen sprake meer.

Rond het jaar 1920 sloot café 'Pannenhuis' haar deuren en zaten de schutters zonder stamcafé. Zij hielden veel van hun sport en waren niet van zins de club op te heffen. Zij zochten en vonden een nieuw onderkomen voor hun club in het café van Jaak Snoeijs. Van deze schuttersclub vindt u in het café nog steeds een ledenlijst uit het jaar 1926.

In het jaar 1926 deed Jaak Snoeijs het café over aan zijn jongste zoon Clement. Clement was ook een fervent schutter en maakte zich sterk voor de schietclub. Er werd toen niet meer met het geweer geschoten, maar met de kruisboog. Er werd geschoten op een 61 meter baan.

Clement Snoeijs huwde met Lucia Mertens uit Achtel-Rijkevorsel op 16 januari 1926. Clement was Nederlander van geboorte en Lucie was Belgische. Bij haar huwelijk heeft ze niet lang gearzeld en is ook Nederlandse geworden. Uit het huwelijk van Clement en Lucie werden vijf kinderen geboren, t.w. Remi, August, Jeanne, Frans en Lea.

Het café genoot een grote populariteit in de streek. Het was een café waar zowel jong als oud zich thuis voelde. Het lag op ieders lip; 'We gaan even naar Ment en Sieke' stond synoniem met op café gaan. De oorlogsjaren 1940-1944 waren stille jaren voor het café. Na de bevrijding trok de klandizie weer snel aan. Ook het grote aantal smokkelaars zorgde er voor dat er steeds wat te beleven viel in het café van Ment en Sieke. Toch was het café niet voldoende om het jonge kroost te onderhouden en dus werd er ook aan land- en tuinbouw gedaan. Er moest hard gewerkt worden en er moest ook heel veel tijd geofferd worden. Ment en Sieke hebben vele nachtelijke uurtjes in het café doorgebracht of als het niet al te druk was in de keuken bij de Leuvense stoof. Zo hieldenzij hun klanten te vriend. En er kwamen steeds meer klanten naar het café 'In Holland'. Dat Ment en Sieke bijzonder gewaardeerd werden, bleek nog eens toen zij hun gouden huwelijksfeest vierden. Het feest werd op 31 januari 1976 gevierd en heel Castelré feestte mee, maar ook vele vrienden van soms ver buiten 'Castel' kwamen het gouden paar feliciteren. Het was een drukte van belang.

CASTELRE

Grote barakprijskamp bij Aug. Snoeijs

ten voordele van de
KRUISBOOGGILDE
Begin: 6 maart, einde: 3 april.
Voor de dames 'n afzonderlijke
rangschikking.

Iedereen welkom

*Er werden in het café
van Gust Snoeijs van
allerlei activiteiten
georganiseerd, zoals
we lezen in Ons
Weekblad van 4 maart
1966.*

We gaan even terug in de tijd, want in 1963 (na 37 jaar cafébaas te zijn geweest) hield vader Clement het voor bekeken. Na zorgvuldig familiebeeraad werd besloten dat de tweede zoon, August, het café zou nemen. Gust Snoeij's was gehuwd met Maria Anthonissen uit Loenhout. Eerst werd er nog net zo gewerkt als bij vader Clement, d.w.z. het café in combinatie met een land- en tuinbouwbedrijf. Daar kwam al spoedig verandering in. De drukte in het café vroeg steeds meer aandacht en het café draaide op volle toeren zowel doordeweeks als in het weekeinde. Besloten werd om voortaan uitsluitend café te houden en een punt te zetten achter de land- en tuinbouw.

Sprak men van Marieke en Gust dan wist men over wie men sprak. Zelfs ver buiten Castrelré kende men het bescheiden café. De spontane glimlach van Marieke en de gezellige uitleg van Guist deden de zaak verder opbloeien en uitgroeien. Men besloot zelfs het café uit te breiden tot wat het nu is en nog is het soms te klein.

De kruisboog lag Gust na aan het hart en hij liet dan al snel een schuttersstand achter op het erf zetten. Hijzelf is en blijft een te duchten tegenstander met de grote kruisboog op de 61-meter baan. Marieke wist zich beroemd te maken met een menu van spek met eieren bij een steeds groter worden clientele. Spijtig genoeg ontviel Marieke ons in 1988. Heel de klantenkring leefde met Gust en de kinderen mee. Doch er moest ook verder gewerkt worden en dankzij de steun van zijn vijf kinderen, Herman, Frieda, Jos, André en Kristel, kon Gust zijn taak als cafébaas blijven uitvoeren.

Toen de meeste kinderen de deur uit waren, besloot Gust zijn zoon Jos aan het roer te zetten. Het café 'In Holland' wordt nu gerund door Jos Snoeij's en zijn vrouw Carin Pemen. In het klantenbestand deden zich geen wijzigingen voor. Het café mag nu beschouwd worden als de nummer één van de wijde omgeving. Carin had ook wel iets gezien in het menu van spek met eieren dat nog steeds grote bekendheid geniet in Castrelré en ver daarbuiten. Daarnaast worden tegenwoordig ook allerlei snacks geserveerd, die worden bereid en opgediend door Carin.

Het café van Jos en Carin geniet nog steeds een grote naamsbekendheid. Naast alle gezelligheid krijgt u de glimlach van Jos en Carin gratis. Het café ademt nog geheel de sfeer van honderd jaar geleden uit. Het zand is

inmiddels van de planken vloer verdwenen, maar de rest is onveranderd gebleven. De rustige omgeving van Castelré en de rustieke inrichting maken dit café anders dan alle andere cafés. Jos en Carin hebben inmiddels gezorgd voor weer twee kleine Snoeijskens, dochter Anke en zoon Jefke. De familie heeft de stille hoop dat straks misschien de vijfde generatie Snoeijs het café 'In Holland' zal voortzetten. Iedereen hoopt dit natuurlijk, want een dergelijk uniek café mag toch niet verloren gaan?

Op de dag dat onze Heemkundekring haar twintigjarig bestaan viert, zullen we in dit café ons de spek met eieren weer goed laten smaken, nadat we eerst een wandeling in de omgeving hebben gemaakt. We kunnen dan de familie Snoeijs feliciteren met het eeuwfeest van een wel heel bijzonder café.

Samengesteld door Ed Ragas uit gegevens die door de familie Snoeijs werden verstrekt.

Dorpsgezicht Castelré

Uitg. Jac. Snoeijs, Castelré

Wandelen door oud – Ulicoten met: Fons Willemsen

Route 4: wat verdween er veel!

Hier zien we het zusterklooster. Een pracht van een bouwwerk. Ook de gevel van de meisjesschool was ongelooflijk mooi! Velen van ons kennen die schoolmuur nog. Ze was in dezelfde stijl gebouwd als het klooster. Deze foto is uit de periode 1914-1918. Eerst is het klooster gesloopt, later ook nog de merkwaardige muur. Tot grote ergenis van veel Ulicotense mensen. Was dit te mooi voor Ulicoten? Midden voor de schoolpoort zie je nog een gietijzeren lantaarnpaal. Die was ongeveer drie meter hoog. Bovenin zat een petroleumlamp. Die werd door iemand uit het dorp 's avonds aangestoken en 's morgens gedoofd. De man met zijn laddertje en petroleumkannetje was alle dagen in de weer. Er stonden vier van die lampen in Ulicoten. Ze vroegen meer werk dan alle lantaarnpalen van nu bij elkaar!

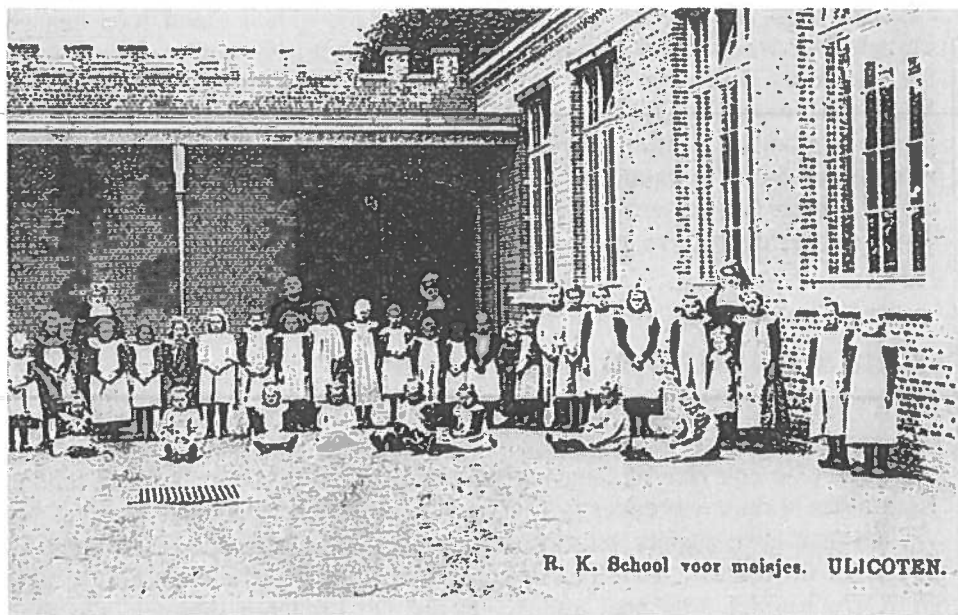
Groot uit Ulicoten.

Het huisje helemaal achteraan werd voor 1900 bewoond door onderwijzer Wackerhausen. Deze schoolmeester gaf les in zijn woonkamer aan ongeveer tien leerlingen. Een van die leerlingen was Jantje Vugt. Hij is ruim honderd jaar geworden en wist heel veel over het oude Ulicoten te vertellen. Zo herinnerde hij zich nog dat de Dorpsstraat een zandweggetje was. Dat schoolmeestershuis stond vlak langs de weg en gedeeltelijk op de huidige Chaamseweg. Die was er toen trouwens nog niet. Daar stond toen een rij bomen. Dat waren meidoorns. Het verbindingsweggetje naar de Hazenberg lag tussen het huis waar nu W. Leijten woont en de school die afgebroken is. Voor 1900 stond hier café Hoefnagels. Veel van die weggetjes als die naar de Hazenberg zijn spoorloos verdwenen. Voor de oudere mensen waren dit rustige paden om te wandelen. Ook jij die dit leest, zult oud worden. Ge zult dan niet meer vinden wat verloren ging. 'n Weggetje met een heggetje ... dát was nou echt dorps. Vroeger hadden we een echte leefgemeenschap. Nu nog ???

Route 5: De R.K. school voor meisjes

Als u lezer deze foto bekijkt, herkent u misschien niemand! Toch komen we de allerkleinsten nog dagelijks tegen in Ulicoten. Kijk maar eens of u hen nog kent. (Zie ook Heemkalender 1996 en "Baarle in Stukken"). Deze school werd bezocht door vierendertig meisjes. De leeftijden varieerden van vijf tot vijftien jaar. Drie zusters verzorgden de lessen. Een leidde de bewaarschool, de tweede deed klas 1, 2 en 3 en de derde verzorgde de lessen aan klas 4, 5, 6 en 7. De leerstof was heel anders als nu. De kinderen droegen allemaal klompen. Ander schoeisel was er praktisch niet. Zo gingen ze ook naar de kerk. Men had gewoon niet anders. Ook de nonnen hadden klompen aan! Op deze foto staat ook pastoor Omen. Hij was pastoor van 1892 tot 1921. Er zijn niet zoveel Ulicotenaren meer die hem gekend hebben. Hij was heel goed voor zijn mensen. Ze noemden hem "Tiesje"! Hij was een echt gemoedelijk boerke. Met zijn kleding nam hij het niet zo nauw. Een grauwe boord en stoffige toog vond hij heel gewoon. In het midden van de foto, boven de kapitelen van de muur is het gebladerte van kastanjabomen te zien. Er stonden er twee juist tegenover het café van Hoefnagels, wat wij eerder noemden. Dit café stond op de plaats waar wij nu het laatste klaslokaal zien. Ja, er is veel veranderd. Niet alleen wat de gebouwen betreft, maar ook de klederdracht. De pastoor droeg vroeger zijn lange zwarte habijt, de zusters waren helemaal ingepakt in zwarte lange kleden met witte linnen kragen en kappen. Alleen hun gezicht was zichtbaar. Ook de kinderen dragen lange

jurken met schorten erover en zwarte gebreide kousen. Die werden meestal door de moeders of oma's zelf gebreid. Daar was ondanks de grote gezinnen toch nog tijd voor. Er was zelfs nog tijd voorgezelligheid. Is daar iets van over met al onze haast en spoed ??

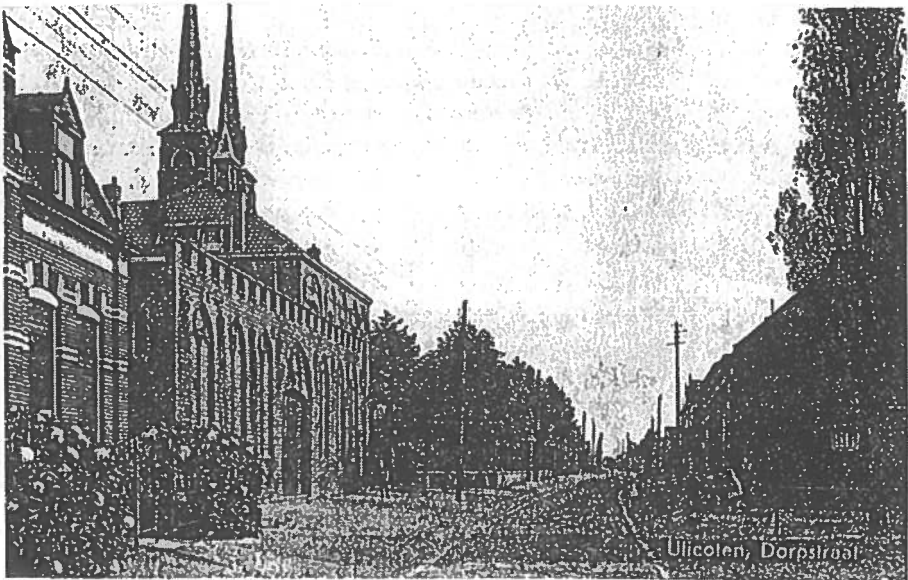

R. K. School voor meisjes. ULICOTEN.

Route 6: Nog eens door de Dorpsstraat .

Rond de eeuwwisseling werd de weg van Baarle naar Meerle verhard met kinderkoppen. Voor die tijd was de Dorpsstraat niet verhard. Ja, in de dorpskom had men er kolengruis en sintels ingewerkt maar de rest was gewoon zandweg met karrensporen. Rond 1962 werd de Dorpsstraat verbeterd. Er kwamen klinkers en de weg naar Baarle werd geasfalteerd. Alleen de weg naar Meerle werd gewoon vergeten. Op de foto zien we nog kinderkoppen en zandige bermen midden in het dorp. Maar was het toen geen mooie Dorpsstraat? Dat prachtige metselwerk van schoolmuur en

klooster! Die mooie kerk met zijn smeedijzeren hekken en zijn scherpe torens! De twee grote torens zijn hier zichtbaar. Achter op de kerk was ook nog een klein spits torentje. Het torenuurwerk was van goede kwaliteit, want de klok gaf altijd de juiste tijd. Links van de weg zien we de elektrische draden en rechts de telefoonleidingen. Alles hing toen boven de grond. Ze zijn in de jaren vijftig al ingegraven. De straat was smal. Dat zie je aan de bossen hortensia's voor het huis vooraan links. Die zouden nu op de weg staan! Rechts zien we de boerderij en het café van Kusters. Dit pand is later helemaal verbouwd. De afrastering rond het terrein van de vroegere melkfabriek is helemaal vooraan rechts ook nog goed te zien. Een van de vier populieren die daar stonden is ook nog zichtbaar. Sommiggen vragen zich af of er toen wel riolering was! Nee, die was er niet! De weg was zo gelegd dat er aan weerskanten een soort gootje was. Daar moest het hemelwater naar toe en proberen in de grond te zakken. Geen wonder dat onze Dorpstraat na een plensbui onder water stond. Laarzen kenden wij in die tijd niet. Dan maar op klompen of blootsvoets door de plassen! Nood breekt wet! Er is veel veranderd. Of het allemaal goed is we weten het niet! Een ding is zeker: het gemak dient de mens, maar de mens dient het gemak niet meer ...

Gids voor geneeskundigen

Fons Raeijmaekers

Van dokter Jan van Eijk, die in het begin van het jaar nog een lezing gaf voor de heemkundekring, kreeg Amalia een kopie uit de 'Gids voor Geneeskundigen' overhandigd. De ondertitel luidt 'bevatten de voornaamste inlichtingen en opgaven omtrent de Geneeskundige Praktijk in alle Gemeenten van Nederland'. Het is een uitgave van J. van Drute te Utrecht ca. 1902.

Omtrent Baarle-Nassau bevat deze gids de volgende inlichtingen:

Aantal inwoners 2213 - Grootte 7400 ha - Gelegen aan spoor Tilburg-Turnhout - 41 km Z.W. van 's Hertogenbosch - 1 uur (gaans, red.) van de Belgische grens.

Het is een welvarende, gezonde streek. Twee openbare scholen voor lager onderwijs. Een bijzondere school voor uitgebreid onderwijs. Geschikte woningen zijn er niet. Er zijn weinig armen. Er is geen geneesheer gevestigd, geen apotheker, geen tandarts, geen vroedvrouw. De omvang van de praktijk is tamelijk groot. De wegen zijn zeer goed om gebruik te maken van een rijwiel. Er is geen ziekenhuis. Er bestaat geen ziekenfonds. In de geneeskundige hulp wordt voorzien door den geneesheer te Baarle-Hertog (België) welke gemeente als 't ware in deze gemeente is gelegen. Deze geneesheer neemt ook de praktijk waar in de omliggende gemeenten Alphen en Chaam. De Roomsch-Katholieke godsdienst wordt gewenscht.

„Seght, dat ghij oock kunt snijden den steen
Ende daertoe heelen arm en been
Ende hoe de ziekten gelegen zyn,
Dat kunt ghij al helpen seer wel en fijn”.

EEN – MEI – VIERING:

Traditie en verloedering

Antoon van Tuijl

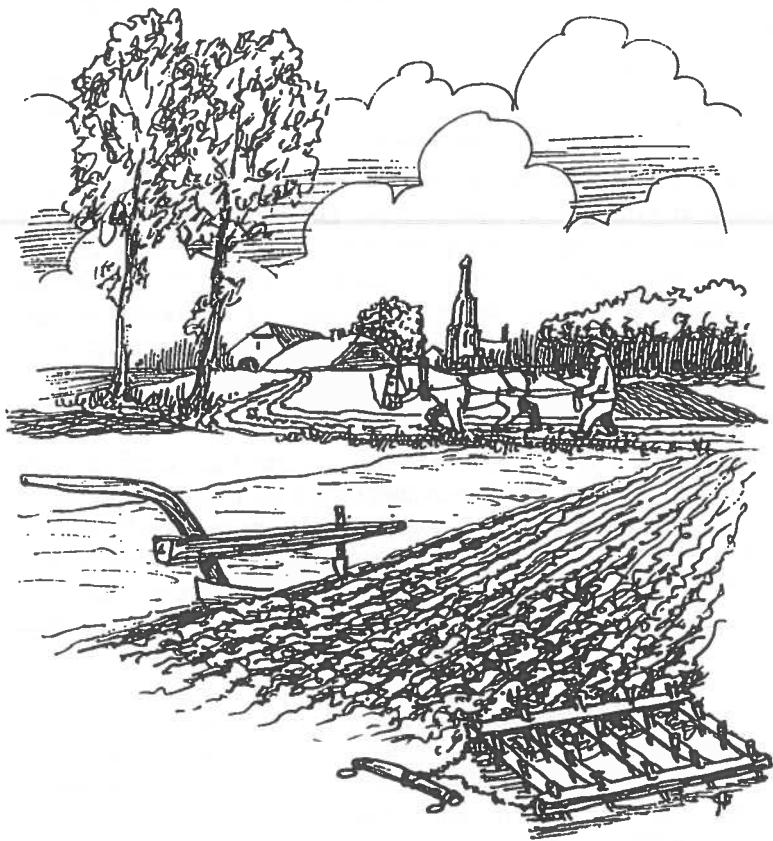
Meer dan nu, verliep het werk op de boerderij vroeger volgens vaste patronen en op vaste tijden. Kunstmest, bestrijdingsmiddelen, drainage, beregening en de ontwikkeling van allerlei machines plus de uitbesteding van werk aan loonbedrijven veroorzaakten verschuivingen in de werkzaamheden.

Vroeger maakten de boeren in maart en april lange dagen. De akkers werden zaaiklaar gemaakt. Daar waren alle boeren tegelijk mee bezig, want ze verbouwden allemaal dezelfde gewassen.

Generaties lang zijn de zaaikalenders mondeling doorgegeven. De ervaring zal de mensen al vroeg in de geschiedenis geleerd hebben dat zaaien na 1 mei niet gunstig werkt op kieming en wasdom. Zaaaien na 1 mei kon de voedselvoorziening in gevaar brengen. Zulke kritische momenten krijgen vanzelf een plaats in de tradities en gewoonten. Er ontstaan ongeschreven wetten. Wie zich daaraan niet houdt, valt uit de toon en wordt op de vingers getikt. Zo werkt de sociale controle.

Terug naar de boer op zijn akker. Er werd gewerkt met paard of os bij het ploegen en eggen. Andere werkzaamheden moesten puur met handkracht gedaan worden. Het tempo lag laag. De ploegende boer onderbrak zijn werk als hij zijn koeien moest melken of ging eten en slapen. Hij spande dan zijn paard uit en liet de ploeg op het veld achter. De volgende voor moest wachten tot morgen. De boer die zijn werk goed aanpakte, was vóór 1 mei klaar. De minder bekwame landman en de minder harde werker hadden op 1 mei hier of daar nog een ploeg of een eg in het veld liggen! Zij waren de klos! Jongelui trokken in de vroege morgen van 1 mei in groep door de omgeving van het dorp en verzamelden de werktuigen van de onbekwame boeren. Ze namen ook graag karren en spullen mee van boerenerven die uitblonken door slordigheid. In het centrum van het dorp werden al die materialen, zo ingewikkeld mogelijk in elkaar gestrengeld, weggelegd. Het doel was: de boer die zijn werk niet klaar had en de boer die zijn zaken niet goed opruimde te kijk zetten. Zij moesten namelijk ten aanschouwe van de

dorpsgemeenschap hun spullen komen ontwarren om ze weer thuis te brengen. Veel oude tradities verdwenen. Ook deze. Maar helemaal vergeten was dit gebruik niet. Dat bleek jaren geleden en sindsdien elk jaar opnieuw op 1 mei. Groepen jongelui trekken tegenwoordig weer rond in de nacht van 30 april op 1 mei. Er gaan echter twee dingen fout! De jongelui die het "oude spel" weer oppakken kennen de regels niet. Bovendien beginnen ze aan hun ronde na uitvoerig cafébezoek. Beide elementen veroorzaken onzuiverheden in de traditie. En dit is zacht uitgedrukt!! Eigelijk ontstond er een geheel nieuwe traditie. Nu trekken, door alcohol "dapper" geworden lieden, door het dorp om, onder het vaandel van zinvol volksgebruik, een spoor van vernieling te trekken. Een waardeloze bezigheid!

Een Mei: vooral niks op het land laten slingeren !!

Smokkelen

De allereerste keer liep het al mis

Piet van der Flaas

Ik was een brak van een jaar of vijf toen ik de eerste wankel schreden op mijn smokkelaarspad zou zetten. Eind 1934 bracht de Nederlandse overheid het belastingtarief voor suiker 10 tot 30% omhoog. Wij hadden thuis altijd Hollandse suiker gekocht. Deze verhoging werd mijn moeder, die toch altijd gezagsgetrouw was gebleven, te gortig. Ook de fabrikanten van chocolade en snoep hadden de regering op het feit gewezen dat hun omzet zou dalen en werkeloosheid tot gevolg zou hebben. En er werd al zoveel suiker gesmokkeld dat het bijna de spuigaten uitliep. Maar er werd aan dovemansoren geklopt en de accijnsverhoging ging gewoon door. Dit of grote woede van de leiding van 'De Kwatta' in Breda en 'Jamin' in Oosterhout. De prijs in België bedroeg 16 cent per kilo tegen in Nederland 44 cent! Een verschil derhalve van 28 cent per kilogram!

Mijn moeder maakte een rugzakje waarin ruim 2 kilogram paste. Ze maakte het zo dat het op mijn rug paste en maakte er een paar brede leren schouderriemen aan. Ze gaf me geld mee voor twee kilogram suiker plus een bronzen 2 cent om een zgn manoeuvre-reep te kopen, beter bekend als de soldaten Kwatta-reep. Ik de koning te rijk naar Loveren. Het was een winkel van sinkel met zeer vriendelijke mensen die u op uw gemak stelde. De vrouw slofte naar een rij bakken met een schuine voorkant om gemakkelijk te kunnen scheppen. De bakken waren gevuld met losse kffiebonen, rijst, erwten, bonen, suiker, enz. Ze pakte een bruine papieren zak vulde hem met suiker en legde hem op een roodkoperen weegschaal. Ze jongleerde wat met de gewichten en deed er nog een schepje bij. Ik legde de centjes die warm waren geworden in mijn knuistjes op de winkeltoog. Ze streek met een weids armgebaar de munten in de geldschuif. Ik haalde met een triomfantelijk gebaar mijn geldstuk tevoorschijn voor de Kwatta-reep. Ik mocht van mijn moeder die reep chocolade gerust opeten als ik de omslag maar mee naar huis bracht. Ze spaarde die Kwatta-omslagen. Ge kreeg er

geschenkjes voor een bepaald aantal, bijvoorbeeld een horloge.

Ik zo trots als een gieter terug naar huis. Op het moment dat ik de winkel verliet kwamen er uit de richting Baarle een paar kommiezen aan. Ze reden op van die hoge dienstfietsen met een leren zadel met in het midden een brede gleuf. Mijn vader zei altijd dat die gleuf diende voor een snellere afvoer als ze winden moesten laten. Hij moest dan altijd smakelijk lachen. Ik ging om ze beter in de gaten te houden midden op de rijweg staan en zag dat ze in de richting Ulicoten fietsten. Ik sloeg bij de houtzagerij rechtsaf, bij de eerste boerderij links en volgde toen de Goorweg die op de Franse Baan uitkwam. Halverwege ging ik rechts naar de Schietberg. Ik zag in het zand een paar fietssporen die ik van te voren bij het naar de winkel gaan niet had opgemerkt. Plotseling doken van achter de berg de twee kommiezen tevoorschijn die me in Loveren gepasseerd waren. 'Zo menneke wat hebt ge daar in dat boodschappentasje?' vroeg de eerste kommie. Hij pakte het van mijn schouder en zei: 'Zegt tegen uw moeder dat ge 1 kilogram suiker bij u mag hebben, maar geen twee. Dit is een officiële waarschuwing'. Ik ging richting Breda en daarom gold dat ik een kilo mocht meenemen. Ging men echter richting Alphen dan mocht men maar 250 gram meenemen.

De kommie gaf me het zakje terug en lachte eens. Ik blij dat het zo afliep,ging op een drafje naar huis om dit verhaal te kunnen vertellen.

De otter en zijn levenswijze en –omgeving

Piet van der Flaas

Hoewel hij ook bij ons maar door weinig mensen is gezien in de natuur, gaan we deze keer de otter eens nader bekijken. Omstreeks de eeuwwisseling - de vervuiling van het water en de recreatiedruk op de natuur waren nog gering - huisde deze viseter in elke biotoop die bij hem paste. Hij behoorde toen tot het schadelijk wild. De overheid loofde zelfs premies uit voor gedode otters! In Nederland werd in 1942 aan deze praktijk een einde gemaakt. In België, die op dit gebied altijd wat achteraan sukkelde, kwam er pas in 1956 een einde aan de jacht op de otter. In de jaren vijftig verschenen in Ons Weekblad nog regelmatig advertenties van de Visclub Hoogstraten die een premie van 2000 frank uitloofde voor elke gevangen otter. Een beduidende som geld in die tijd. Iedereen haaste zich dan ook naar de Mark en het Merkske om zijn steentje bij te dragen. Dit heeft er toe geleid dat dit mooie gestroomlijnde, speelse dier volkomen uit onze streek is verdwenen.

De otter heeft kleine oren, een lang lichaam, een krachtige spits toelopende staart en korte sterke poten met zwemvliezen tussen de tenen. Zijn lichaamslengte varieert van 60 tot 85 centimeter, de staartlengte van 30 tot 55 centimeter. Zijn gewicht schommelt tussen de 6 en 15 kilogram. Het mannetje heeft een iets grotere kop en nek. Zijn neus en ooropeningen kan hij tijdens zijn verblijf in het water sluiten. Hij staat graag op de uitkijk op zijn achterpoten met de staart als steunpunt. De otter is bijzonder schuw en goed waaks. Op het land bij zijn zwerftochten beweegt hij zich op een wat merkwaardige wijze. Hij loopt dan met een gekromde rug rond.

De voortplanting van de otter gaat als volgt. De paartijd is februari en juli. De draagtijd bedraagt 62 dagen. Jaarlijks is er een worp van gemiddeld drie jongen. De twee, drie en soms zelfs vier tot vijf jongen worden blind geboren en hebben nog geen tanden. Alleen moeder zorgt voor de opvoeding en verzorging. De jongen worden zo'n zeven weken gespeend. In de tweede en derde maand krijgen ze een volwassen kled. Na ruim een jaar staan de jongen op eigen benen.

De maaltijden van de otter bestaan behalve uit vis ook vooral uit paling, kikkers, eieren, vogels, muizen en ratten. Kleine prooien brengt hij tussen de tanden, maar grotere prooien daarentegen klemt hij met zijn voorpoten tegen zijn borst. Gewoonlijk blijft hij niet langer dan een minuut onder water, maar hij kan indien nodig ook tot vier minuten onder water doorbrengen en dan in rechte lijn een afstand van zo'n 400 meter afleggen. Dit kunnen ze doen door hun hartslag te verminderen, waardoor minder zuurstof nodig is.

De otters leven het liefst bij afgelegen meren, rivieren en moerassen. Het liefst bij stromend water op plaatsen waar ze niet verstoord worden en waar veel dekking aanwezig is. Onder water voelen ze zich in hun element. Op de bodem van een modderige rivier of in het donker vinden ze hun weg met hun snor van stijve tastharen.

De otter heeft een voorliefde voor het bijhouden van zijn glanzende waterdichte vacht. De dichte ondervacht houdt een isolerende luchtlaag vast en blijft onder water droog door het lange bovenhaar. Zodra ook de jongen een waterdichte pels hebben, worden ze door moeder otter met zachte drang naar het watergebied gebracht. Vaak zijn ze nog wat waterschuw, maar enkele tikken enhier en daar een duwtje helpt hen het water in. De jongen hebben dan hun warme nest nog niet zo lang geleden verlaten. Het nest is gevoerd met gras en mos en bevindt zich gewoonlijk aan de voet van een boom.

Soms speelt het hele gezin met steentjes die ze omhoog gooien en daarna weer opvangen. Ook aan de kust komen otters voor. Ook daar loert het gevaar voor de otter, want zoals u weet worden kusten nogal eens getroffen door olieervuiling. Door de olieervuiling verliest hun vacht de waterafstotende laag. Het koude water kan dan tot op de huis komen en vaak komen otters die door olieervuiling worden getroffen dan ook om van de koude.

Zelf mocht ik eens een ottergezin zien. Het moet begin jaren vijftig geweest zijn. Ik was aan het bramenplukken. Het was een warme dag en ik had zojuist pootje gebaad in de Mark, toen ik keffende geluiden hoorde in de Mark. En ja hoor, daar verschenen ze, vader en moeder otter met hun drie jongen. Deze aanblik van dit gelukkige gezinnetje vergeet ik nooit meer. Hopelijk komen ze nog eens terug in onze mooie meanderende Mark.

Nieuwe reeks: Baarlese Biografieën

Ed Ragas

Vanaf volgend nummer van ons tijdschrift, zullen we aandacht besteden aan bijzondere personen uit de geschiedenis van Baarle. Soms ook zijn personen bijzonder door de specifieke Baarlese omstandigheden. Daar willen wij in deze nieuwe rubriek aandacht aan besteden. Er zijn in de ruim duizendjarige geschiedenis veel personen die belangrijk zijn geweest voor ons Baarle. Daaronder zijn kunstenaars, bestuurders, geleerden enz. In feite was het verhaal over Petrus Christus in ons vorige nummer eigenlijk het meest geschikt geweest om deze rubriek op te starten. Hij was een der groten uit ons eigen Baarle en is wereldberoemd geworden door zijn werk. Gelukkig voor ons zijn er nog veel beroemde en bekende zonen van ons Baarle. We denken voorlopig voldoende stof te hebben om de rubriek voor de komende jaren te vullen.

We zouden deze reeks beginnen met de twee broers Jacobs die door de specifieke Baarlese omstandigheden landelijke bekendheid kregen. De ene werd Wethouder in Baarle-Nassau de ander Schepen in Baarle-Hertog. We kregen wat materiaal aangedragen, maar dat bleek te weinig om een gedegen verhaal te brengen in dit nummer. We kunnen niet de ene broer wel belichten en de ander niet, want het gaat juist om die twee broers die zulke unieke loopbanen hadden. Dit vereist nog nader onderzoek en in het tijdbestek van dit nummer van Wirskaante was dat niet meer mogelijk. Daarom zullen we de volgende keer deze reeks starten met de twee gebroeders Jacobs.

MERKWAARDIGHEDEN (9)

Een oude litanie

Antoon van Tuijl

Al eeuwen vereert Ulicoten de heilige Bernardus. Zijn feestdag valt op 20 augustus. De verering heeft niet meer de grootse vormen van vroeger, maar sinds 550 jaar Ulicoten zijn de Bernardus activiteiten weer goed aangewakkerd.

Heiligenverering heeft altijdvol devotie gezeten. De mensen hadden zoveel op met hun heilige dat ze die allerlei namen en kwaliteiten toedichtten. Zo ontstonden lange reeksen lofprijzingen en aanroepingen, waarop groepen gelovigen konden reageren. Deze vorm van samen bidden noemen we een litanie-gebed. Mevr. Rian Hurks uit Castelré schonk ons laatst een zeer oude "Litanie van den H. Bernardus tot Uijlekoten", uitgegeven te Breda, bij W. van Bergen, Boekdrukker en Boekverkooper. Met de augustusmaand in het verschiet geven we hier de volledige tekst.

- Heere, ontfermt U onzer,
- Christi, ontfermt U onzer,
- Heere, ontfermt U onzer,
- Christe, hoort ons.
- Christe, verhoort ons.
- Godt Vader van den Hemel, ontfermt U onzer.
- Godt Zone Verlosser der wereld, ontfermt U onzer.
- Godt H. Geest, ontfermt U onzer.
- H. Drievuldigheid eenen Godt, ontfermt U onzer.
- H. Maria, bid voor ons.
- H. Moeder Gods, bid voor ons.
- H. Maget der Maagden, bid voor ons.
- H. Bernardus, Minnelijken Vader, b.v.o.
- H. Bernardus, Goeden Herder, b.v.o.

- H. Bernardus, Vruchtbaren Olijf-boom in 't huis des Heeren, b.v.o.
- H. Bernardus, Overvloedigen Wijngaart en breet overal zijne ranken uitspreidende, b.v.o.
- H. Bernardus, Bloeme der heiligheid, b.v.o.
- H. Bernardus, Lelie der zuiverheid, b.v.o.
- H. Bernardus, Licht der Monniken, b.v.o.
- H. Bernardus, Glorie van de heilige Religie, b.v.o.
- H. Bernardus, Voorbeeld van de geestelijke volmaaktheid, b.v.o.
- H. Bernardus, Exempel van Zeegbaarheid, b.v.o.
- H. Bernardus, Licht des Geloofs, b.v.o.
- H. Bernardus, Berg der Hope, b.v.o.
- H. Bernardus, Vuur der Liefde, b.v.o.
- H. Bernardus, Vlamme der Innigheid, b.v.o.
- H. Bernardus, Licht van Wijsheid, b.v.o.
- H. Bernardus, Slag-orden der Sterkheid, b.v.o.
- H. Bernardus, Aanbeeld der Standvastigheid, b.v.o.
- H. Bernardus, Dal der Ootmoedigheid, b.v.o.
- H. Bernardus, Honing der Welsprekendheid, b.v.o.
- H. Bernardus, Goddelijken Leeraar, b.v.o.
- H. Bernardus, Lofzanger van Maria, b.v.o.
- H. Bernardus, Morgensterre der H. Kerke, b.v.o.
- H. Bernardus, Toren der Sterkheid tegen den aanschijn van de vijanden der H. Kerke, b.v.o.
- H. Bernardus, Verzoender van de Eendrachtigheid der H. Kerke, b.v.o.
- H. Bernardus, Vreker der geschillen ende tweedrachtigheid der H. Kerke, b.v.o.
- H. Bernardus, voorspreker van de Verdrukte, b.v.o.
- H. Bernardus, Klaarblinkende door vele mirakelen, b.v.o.
- H. Bernardus, Lampe de Werelds, b.v.o.
- H. Bernardus, Vat der Verkiezinge, b.v.o.

- H. Bernardus, Leerder door de welke Godt ons, en wij tot God gaan, b.v.o.
- H. Bernardus, Glorie onzer Ordene, b.v.o.
- H. Bernardus, Stichter ende Fondateur van hondert en zestig Kloosters, b.v.o.
- H. Bernardus, Aldersterksten Leidsman van de gene die God zoeken, b.v.o.
- H. Bernardus, Oprechten Navolger Christi, b.v.o.
- H. Bernardus, Uitnemende vrucht van Godvruchtige ouders, b.v.o.

- Wij zondaren bidden U, helpt ons H. Vader.
- Door den alderzoetsten Naam des Zaligmakers, helpt ons H. Vader.
- Door het wonderbaar Mijsterie onzer verlossinge, helpt ons H. Vader.
- Door de onuitsprekelijke Liefde door dewelke hij U begaafd heeft met zoo groote geestelijke rijkdommen en sieraden, helpt ons H. Vader.
- Door de (onverdwijrielijke?) kroone der glorie, waar mede hij u verciest heeft, helpt ons H. Vader.
- Door de ongemeene kracht der Liefde, door dewelke hij u versinkt in de Fontaine des lichts, helpt ons H. Vader.
- Opdat gij u wilt geweedigen ons arme ziele te aanzien, wij bidden u verhoort ons.
- Opdat gij u wilt geweedigen ons te verkrijgen waarachtige vergiffnisse onzer zonden, en een zuiverheid des harten, alleen in God rustende, wij bidden U verhoort ons.
- Opdat gij U wilt geweedigen ons te verwerven geloove, hope, liefde, ootmoedigheid, verduldigheid, stadige aandachtigheid op God en andere deugden, door dewelke wij God behaaglijk mogen worden, Wij bidden U verhoort ons.
- Opdat gij u wilt geweedigen door uwe geduurige hulpe van ons te verdrijven het geweld der onzeinelijke vijanden ende ons de gratie Gods te verwerven, die in allen tijd en plaatsen ons behulpzaam zij, wij bidden U verhoort ons.
- Opdat gij U wilt geweedigen ons t'ontvangen onder u hoede en beschermenis, wij bidden u verhoort ons.
- Opdat gij geweert hebbende uit onze herten alle onachtzaamheid en traagheid, u wilt geweedigen ons te verwekken tot het naarvolgen uwer Deugden, wij bidden u, verhoort ons.
- Opdat gij wilt geweedigen ons meer en meer te verwekken tot uwen dienst, wij bidden u verhoort ons.
- Opdat gij u wilt geweedigen in de ure onzer dood onze voorsprake te wezen, om ons te beschermen ende te houden tegen alle hinder des vijanden, wij bidden u verhoort ons.
- Opdat gij u wilt geweedigen ons door u gebeden te verwerven de zegeninge van den oppersten Rechter, ende erfenisse van het Hemelrijk om dat met u ende al 't gezelschap der Heiligen in der eeuwigheid te bezitten

ende te genieten, wij bidden u verhoort ons.

- Opdat gij u wilt geweerdigen den Paus ende de gehele H. Kerke, zonderlinge de gene voor dewelke wij bijzonderlijk moeten bidden door uwe gebeden te bewaaren, te verligten, en tot alle goed te voorderen, wij bidden u verhoort ons.
- Opdat gij u wilt geweerdigen, door uwe tusschensprake te brengen tot den wegder zaligheid, alle die dolen van het gelove der H. Kerke en van de liefde Gods, wij bidden u verhoort ons.
- Opdat gij u wilt geweerdigen te bidden voor alle overleden geloovige zielkens, wij bidden u verhoort ons.
- Alderuitnemendste Dienaar Gods, wij bidden u verhoort ons.
- Alderlorieusten Vriend Gods, wij bidden u verhoort ons.
- Alder heiligsten Vader Bernardus, Wij bidden u verhoort ons.

Bid voor ons H. Vader Bernardus, op dat wij weirdig worde de belofte Christi.

Gebed:

O God Almachtig, die in den H. Bernardus getoond hebt de rijkdommen uwer Gratién, hem met de aldermeeste Deugden overvloedelijk begaavende: wij bidden u verleent ons door zijn voorgaan ende exempelen eene vierige neerstigheid tot alle heiligheid: en door zijne voorsprake eenen vrijen toegang tot de gave uwer mildheid. Door Christum onze Heere, Amen.

De dokter kwam, zag en vertelde....

Sander van Tilborg

Begin 17de eeuw. Dood en verderf trekken door West-Europa. De pest eiste duizenden mensenlevens; kleine kinderen, moeders, niemand bleef gespaard. De enige manier om genezen te worden van deze besmettelijke ziekte was het wegbranden van de pestvlekken. Dat dit niet de meest plezierige ervarings was, mag duidelijk wezen.

Dit is maar een van de vele interessante anekdotes, die dinsdagavond 16 januari in 'De Lindeboom' door mijnheer van Eijck verteld werden. De inhoud van de lezing was, zoals al wel duidelijk is, dokters en medicijnen door de eeuwen heen.

De lezing was verdeeld in twee stukken en werd verduidelijkt d.m.v. dia's. De geschiedenis van de geneeskunde werd op een begrijpelijke, duidelijke manier verteld en hier en daar waren er verbanden met Baarle. Mijnheer Van Eijck vertelde over de eerste dokters in Baarle en hun speciale anekdotes.

Het werd al snel duidelijk dat Nederland op gebied van geneeskunde zeer veel uitvindingen heeft gedaan en beroemde artsen voortbracht. Ik denk hierbij bijvoorbeeld aan de microscoop en het gipsverband. Natuurlijk werd ook Louis Pasteur uitgebreid behandeld. Pasteur heeft zeer veel onderzoek gedaan, bijvoorbeeld naar hondsdolheid.

Als u meer tekst en uitleg wilt over de geneeskunde dan raad ik u aan contact op te nemen met de heer van Eijck. Hij is een geboren verteller en weet van begin tot einde te boeien.

„Dit 's Beelt van Meester Ploegh, ons Kenmerlantsche
wonder,
Die kreupelen doet gaen, gebroken leden heelt,
't Verminkte weer herstelt, een wijs en trouw vermonder
Van 's Hemels gunst en macht (te recht in hem verbeelt)”.

Zo maar een vroege vogeltocht

Piet van der Flaas

Elf dapperen, die al zeer vroeg tussen de lakens uit waren gestapt, verzamelden zich op het gehucht het Gorpeind om te kijken of er weidevogels te bezichtigen waren. We liepen in het halfduister door het gehucht dat op enkele woningen na hetzelfde beeld toont als een halve eeuw geleden. Voor de laatste woning (bewoond door De Feijter) sloegen we rechtsaf. In de tuin was een zanglijster die uit volle borst zijn repertoire zong. We liepen eerst langs gebaande wegen tot we bij de Belgische Enclave De Manke Goren uitkwamen. Daar waar een witte stacaravan staat. Een zeer rustige omgeving. Ik kan de eigenaar van die caravan geen ongelijk geven. Vooral in de zomer moet het hier zeer goed toeven zijn. Toen kwamen we aan bij een gebied dat is aangekocht door Stichting Brabants Landschap. Hier laat men alles groeien en bloeien. Men laat hier de natuur gewoon zijn gang gaan. Dit heeft wel tot gevolg dat er gagel en riet groeit. De sloten groeien er dicht. Ook heeft men er een wal neergelegd die men beplant heeft met els en populier. Hier vlogen met veel gekwaak eenden omhoog en warempel kregen we er nog bijna natte voeten bij ook.

Nu kwamen we bij een perceel grond beplant met allerlei bomen en kerstdennen. Er was ook een bijenhal met opbergruimte en een vrij grote visvijver. Het water was inktzwart zodat we geen enkel visje konden bespeuren. Antoon van Tuijl zei nog dat dit veroorzaakt werd door het grote aantal bladeren dat deze vijver in het najaar kreeg te verwerken. Dat blad gaat rotten en er blijft dan te weinig zuurstof over voor de vissen.

Even tevoren waren enkele reeën op de vlucht geslagen. Daarna kwamen we langs een plek waar vroeger wat rotzooi was neergesmeten. Ook waren met veel kabaal al enkele fazanten zowel vliegend als lopend er vandoor gegaan, alsmede enkele konijnen.

Wat er nu aan vogels uit dit struikgewas kwam en zich uit de voeten maakte, sloeg alles. In het begin trachtte ik ze nog te tellen, maar hier was geen tellen tegenop gewassen.

Langs een met puin verharde weg kwamen we bij een afgebrand stuk sloot en dito berm. Hier vonden we tevens de verklaring voor het flikkerlicht dat even tevoren al door iemand uit de groep was opgemerkt. Het was een spoorbiel die gebruikt werd als hoekpaal en die stond in de fik. Het viel me op dat hier vrijwel overal nog de ouderwetse pinnekesdraad wordt gebruikt.

Het zijn hier vrij grote percelen. In de jaren '30 en '40 is hier het heide- en vennengebied ontgonnen en in cultuur gebracht. Iedere boer van het Gorpeind heeft aan deze ontginning zijn steentje bijgedragen. De bewoners van de voormalige prachtige Annahoeve, de familie van Bavel, de drie broers Tuijelaars en de families Aarts en Van Loon hebben hier hun zware arbeid verricht. Van 's morgens vroeg tot 's avonds laat waren ze hier in de weer. Het was zwaar labeur met drie paarden voor de zware heiploeg. Het was gene vetpot in die tijd. Het was crisistijd en in de vrij grote gezinnen was iedere cent meer dan welkom.

Dat was even een terugblik. Bij de weidevelden waar we nu waren aangekomen, vlogen met veel geschetter grote groepen kievitten in het rond. We zagen ook grutto's in de lucht. Door het koude weer van de laatste tijd (de vroegevogeltocht vond op zondag 17 maart jl. plaats, red.) hadden de vogels het nestelen duidelijk nog even uitgesteld. We zagen nu ook de boerderijen in Zondereigen. Langs een afgerasterde paardenwei kwamen we uit op de weg Zondereigen-Baarle. Langs deze weg liepen we weer terug naar ons uitgangspunt. Onderweg werden we enkele malen voorbij gereden door auto's met paardentrailers. Die waren duidelijk op weg naar de Samengestelde Wedstrijden in Baarle. Bij het eindpunt namen we afscheid van elkaar. Rest ons de dank aan Antoon voor de vroege, maar mooie wandeling door de Baarlese natuur.

Zaterdag 20 april jl.

Baarle, Alphen en Chaam verbroederden en maakten kennis met de beide Baarles

Op initiatief van Heemkundekring Amalia van Solms uit Baarle kwamen afgelopen zaterdag 20 april de Heemkundekringen uit Alphen en Chaam naar Baarle om nader kennis te maken met Baarle. Men had een goed gevuld programma samengesteld waarbij men achtereenvolgens de Remigiuskerk, het gemeentehuis van Baarle-Nassau, het gemeentehuis van Baarle-Hertog en het heemhuis bezocht. Daarna was er een rondleiding door Baarle voorzien en de middag werd afgesloten met een goedgevulde Brabantse koffietafel in zaal De Lindeboom en werd de avond muzikaal afgesloten met een avondvullend programma van de Belgische volksmuziekgroep Bagatel.

LEERZAAM

Navraag bij de deelnemers leerde ons dat men deze verbroederingsdag als zeer leerzaam heeft ervaren. Vooral de bezoekers uit Alphen en Chaam, toch geen onbekenden voor Baarle, moesten beamen dat ze toch veel geleerd hadden die dag. Men kende Baarle natuurlijk wel, maar er waren toch veel nieuwe dingen die in de dagelijkse praktijk Baarle wel tot een heel bijzonder dorp maken. Geen idee had men van de problemen die zich in Baarle voordoen als men zoiets 'gewoons' als een weg wil reconstrueren. Cees Neggers deed in het gemeentehuis van Baarle-Nassau verslag van vele zaken die men op bestuurlijk vlak allemaal meemaakt in Baarle. Het werd de toehoorders snel duidelijk dat er in Baarle heel nauw samengewerkt moet worden tussen de beide gemeentebesturen en de ambtenaren. Gelet op de vragen had Cees Neggers een goed gehoor gevonden voor zijn uiteenzetting.

In de Remigiuskerk kreeg men een rondleiding verzorgd door Jef Bax. Hij vertelde in het kort de geschiedenis van de kerk. Daarna kwamen de kerkschatten aan de beurt. Men stond versteld van de fraaie kerk en alles wat er over te vertellen viel. Bijzonder in de smaak vielen de speciale glas-inlood ramen van Glaskunstenaar Hendrickx. Het toegemeten half uurtje bleek ruimschoots tekort om alles aan de weet te komen. Vol bewondering

over zoveel kunstschaten verliet men de kerk weer om zich op weg te begeven naar het volgende 'heilig huisje' in Baarle; het Heemhuis.

Hier kon men kennis maken met de zustervereniging uit Baarle. Men was bijzonder te spreken over het prachtige onderkomen dat de heemkundekring hier in Baarle heeft. Ook de Japanse Kamer werd natuurlijk niet overgeslagen. Men kon ook zien dat de heemkundekring volop in beweging is. Zo is men druk doende om het documentatiecentrum BiDoC Baarle op poten te zetten. Verder wordt er volop verbouwd en is men nu zover dat men de nieuwe expositieruimte in de voormalige brandweergarage kan gaan inrichten. Binnen enkele maanden moeten de werken nu worden afgerond en kan men het vierde lustrum van de heemkundekring vieren in een nieuw ingericht Heemhuis.

Van het Heemhuis ging het naar het gemeentehuis van Baarle-Hertog waar burgemeester Cornelissen de gasten ontving. Hij vertelde in het kort hoe men werkt in Baarle-Hertog en dat dit soms nogal eens afwijkt van wat men in Nederland gewend is. Hij vertelde ook dat Baarle-Hertog niet zo'n rijke gemeente was en dat dit ook vaak tot problemen leidde. Uiteraard kwam ook de herindeling ter sprake en burgemeester Cornelissen gaf daarop uitleg van het standpunt van Baarle-Hertog. Ook hier kreeg men weer dingen te horen die men normaal nooit hoort en ook burgemeester Cornelissen vond dan ook een gewillig oor bij dit gezelschap.

Burgemeester Cornelissen vond een luisterend oor voor de specifieke Baarlese problemen.

Daarna volgde de rondleiding waarbij natuurlijk een aantal markante punten in Baarle werden bezocht, zoals het Hoekske, de voormalige Femisbank en natuurlijk het 'huis met de twee huisnummers', de voormalige herberg 'De Zwaan' op Loveren. Moe maar voldaan kwamen de gasten weer in de Lindeboom aan, waar inmiddels de tafels gedekt waren voor de Brabantse koffietafel, die men zich overigens goed liet smaken.

HERHALING

Na de koffietafel stond er een muzikale avond op het programma met de Merksplasse groep Bagatel. Die op humoristische wijze een aantal volksliederen uit een grijs verleden ten gehore brachten. Tussendoor werden nog allerlei acts opgevoerd en kreeg men regelmatig een applaus. Pieter van Eijk bracht als rechtgeaarde Alphenaar nog een Lied dat hij geschreven had op zijn geliefde Alphen.

Bij het afscheid solliciteerde voorzitter Ad Jacobs al direct naar een vervolg op deze verbroederingsdag. Hij kreeg niet direct een antwoord, maar verwacht mag worden dat volgend jaar deze verbroederingsdag een vervolg zal krijgen, hetzij in Chaam hetzij in Alphen. Dat zal binnenkort wel bekend worden. In ieder geval hebben de deelnemers de dag als heel leerzaam en plezierig ervaren en de meesten vonden deze dag dan ook zeker voor herhaling vatbaar. Toch was er ook een kritische noot te horen. Men vond het jammer dat van een verbroedering zoals het woord zegt niet echt sprake kon zijn, omdat je door de muziekavond geen enkele kans kreeg je met leden van de andere verenigingen te onderhouden.

*Bagatel
zorgde voor
muziek, zang
en
entertainment*

Voor Floron op stap

Ad Jacobs

Dit jaar gaan onze floristen Fons Willemsen, Ad Jacobs en Fons Keustermans weer op pad. Zij inventariseren voor FLORON.

"Floron" staat voor Stichting FLORistisch Onderzoek Nederland. FLORON stimuleert en coördineert het verzamelen van verspreidingsgegevens van de wilde flora in Nederland door floristen. De vraag welke planten er in Nederland voorkomen staat centraal. Het gaat daarbij alleen om vaatplanten, ook wel aangeduid als "hogere planten".

FLORON stelt zich ten doel zo veel mogelijk waardevolle informatie over de Nederlandse flora bijeen te brengen en te ontsluiten voor wetenschappelijk onderzoek en natuurbescherming.

Honderden enthousiaste floristen noteren elk jaar welke planten zij op een bepaalde plek aantreffen.

FLORON is een landelijke organisatie waarbij mensen uit het hele land zijn aangesloten. Het centrale aanspreekpunt is het Landelijk Bureau in Leiden. Veel activiteiten worden echter op regionale schaal georganiseerd en gecoördineerd.

Hiervoor is Nederland ingedeeld in 23 districten en elk district heeft een eigen coördinator.

Wij zijn ingedeeld in district 18b en onze coördinator is Peter van Ruth uit Dongen. Van hem krijgen we alle streeplijsten aangeleverd en hij controleert onze aangeleverde streeplijsten weer.

Wij werken mee aan het "Totaalproject", waarin per vierkante kilometer de aangetroffen plantensoorten op een "FLORON-streeplijst worden aange-streept.

Na verwerking en controle van de streeplijsten worden de inventarisatiegegevens opgenomen in de landelijke floradatabank FLORBASE. Hierdoor zijn de gegevens goed toegankelijk voor onderzoek.

De verzamelde informatie is van belang voor onze kennis van de wilde flora in Nederland en voor de kennis over de mate waarin soorten worden bedreigd. Degelijke kennis vormt de basis voor het natuurbeleid dat er voor moet zorgen dat de bedreigingen afnemen. Fons Willemsen, Ad Jacobs en

Fons Keustermans leveren op deze manier een belangrijke bijdrage aan het behoud van de wilde flora. Dit jaar gaan we kilometerblokken inventariseren die we enkele jaren geleden ook gedaan hebben. Op deze manier kunnen we controleren of er wilde planten verdwenen zijn en of er nieuwe bijgekomen zijn. In 1995 zijn we de eerste dinsdag-avond in mei op stap gegaan en doen dit ongeveer 3 maanden.

Dit jaar is onze eerste avond op 7 mei en we vertrekken dan gewoonlijk op 19.00 uur en inventariseren tot 21.00 uur. Hierna de bijzondere of onbekende fondsen bekijken, onder het genot van een bakske koffie, en dan zit de avond erop. Vorig jaar zijn er in ons district 6770 waarnemingen gedaan en dat was bijna het dubbele van 1994.

In 1995 hebben wij de volgende bijzondere waarnemingen gedaan t.w.:

Centaurium erythraea ofwel Echt duizendguldenkruid in blok nr. 115-381.

Cirsium oleraceum ofwel Moesdistel in blok nr 118-380

Saxifraga granulata ofwel Knolsteenbreek in blok 116-381.

Wij als floristen weten exact waar deze blokken in ons werkgebied liggen. Vorig jaar is er in Herpt een FLORON-kamp geweest van 24 tot en met 27 augustus met 32 deelnemers. De deelnemers hebben toen 17 kilometerblokken gedaan en hebben 3325 waarnemingen gedaan en aangetekend.

Dit is bijna 200 plantensoorten per kilometerblok. In Baarle komen we bij goede blokken ook richting dit aantal. Elke blok levert dikwijls toch wel iets bijzonders op.

Het is interessant en leerzaam werk en je bent er ook mee buiten.

Zoals reeds gezegd wij beginnen weer met ons werk. Bij de enquête hebben diverse leden opgegeven iets te willen doen met natuur en landschap. Misschien een goed idee om eens een paar avonden met ons op pad te gaan. Wij kijken niet alleen naar wilde planten maar ook naar het landschap, de vogels, vlinders en noem maar op.

Wil je meegaan meldt je dan bij een van onze floristen.

Je bent van harte welkom.

Jaarprogramma 2e helft 1996

Juni:

- za 8 17.30-20.00 uur Viering 20 jaar Heemkundekring Amalia van Solms. Met avondwandeling in Wortel-Kolonie en nadien een pan spek met eieren.
- za 15 10.00-20.00 uur Heemreis naar Dordrecht (vertrek Loswal)

Juli:

Vakantiemaand

Augustus:

- 7-10 Brabants Heemkamp in Oudenbosch
za 17 Lokale Heemdag Baarle
za 24 Bernardusprocessie Ulicoten

September:

- zo 1 10.30-13.00 uur Presentatie Heemkalender 1997 tijdens de Open Zondag in het heemhuis
za 7 Uitstpaje in het kader van Open Monumentendag 1996.
za 21 08.45 uur Lange wandeling (start Heemhuis)

Oktober:

- di 8 Lezing (nadere gegevens volgen nog)
vrij 18 Lokale Heemkwis Baarle 1000 Plus 4 (In zaal De Lindeboom)

November:

- vrij 22 Deelname aan Regionale Heemkwis in Nispen
medio Bij voldoende belangstelling mogelijk een cursus
oud-schrift.

December:

- zo 15 Lezing Fekke van Dijk
di 17 Lezing Fekke van Dijk

ARME AMALIA (20)

Antoon van Tuijl

In volgorde van binnenkomst en met een welgemeend " Dank u wel ! " vermelden we weer een aantal schenkingen

* Louis Verschueren opent de reeks met een tafelmes met metalen heft. Er staat een vreemd kenteken ingeslagen : N.A.A.FI. 2929.

Het schijnt afkomstig te zijn van een Nederlandse soldaat die in WO.I ingekwartierd was bij de fam. de Bruin in Chaam.

- Twee handelaars, verschillend van vorm en materiaal.

* Fons Willemsen veraste ons met een zelfgemaakte houten schuifpuzzel, uit 1952!

- Ook bracht hij een oude erwtenzeef mee.

* Piet van der Flaas schonk twee majolica schaaltes

* Van Lisette Gulickx kregen we een fraai gefiguurzaagd houten doosje met daarin een grote verzameling devotie-medailles en relikwieën. Een bijzonder fraai geschenk. Lisette meldde ons dat deze gave eigenlijk afkomstig is van Liza Vinckx.

* Ria Laurijssen gaf ons een exemplaar van "Kook en huishoudboek voor het platteland." Dit is een mooi tijdsdocument.

* Jo Huijbrechts nam zijn intrek in het verzorgingstehuis. Hij hield wat spulletjes over en bedacht "zijn" Heemkundekring. Wij kregen:

- Een staand kruisbeeld.

- Twee kleine metalen kandelaartjes.

- Een grotere , drie armige kandelaar.

- Een mooi versierde bronzen schoenlepel.

- Een perfect houten bloementafeltje.

* Nicole Ragas was tussenpersoon voor een schenking van Mevr. van Oekelen. Het gaat hier om een verzameling medische hulpmiddelen en

gereedschappen die tot de uitrusting van de vroegere vroedvrouw behoorden.

* Fons Willemsen liet ons raden naar een oud stukje gereedschap. Het bleek om een schoenmakerstang te gaan, die ook als hamer te gebruiken is.

- De zus van Fons bezorgde ons via haar trouwe broer een vloeistofduplicator. Dat is een verre voorloper van de kopieer-machine.

* Van Mevrouw van Oekelen kregen we ook nog een super klein misboekje voor kinderen. Het meet maar 5x9 cm en is uitgegeven door Handelshuis St. Antonius. - Daarnaast een gebedenboekje voor militairen en het boekje "Missievakschool Baarle-Nassau". Dit werkje werd uitgegeven toen het klooster aan de Grens vijftig jaar bestond.

* Louis Verschueren had een grote hand vol erepenningen en beloningsmedailles bij zich. Ze hebben te maken met paardenkeuringen en wandeltochten. Maar het zijn stuk voor stuk monumentjes.

* Fons Willemsen bedacht ons nog een keer met een stukje gereedschap. Het betreft een heel klein tangetje wat volgens deskundigen gebruikt is om bij biggen de tandjes af te knippen (tot genoeg van de zeug!)

* Jan Jacobs (uit Oosterhout) schonk ons een toestel dat in een handomdraai ouderwets geworden is. De computer verving nl. de oude Remington typemachine, die wij van hem kregen.

* Nogmaals Fons Willemsen. Hij kweekte jaren geleden een fraai drietandige houten hooivork door in de heg een gevorkte tak zo op te binden de gewenste vorm ontstond. Hij heeft hem een aantal keren gebruikt en nu bracht hij hem mee.

* Van Jef Koks kregen we een oud klein sigarenkistje. Dat is op zich leuk. Maar de inhoud boeit ons nog meer: een stapel oude bidprentjes (uit de vorige eeuw!) devotieprentjes en foto's.

* Tenslotte Louis Verschueren nog eens. Hij schonk:

- een fraai gevormd oud model glassnijdertje.

- een heel klein messing doosje (1x1x2 cm) met daarin een bijna verduurde duivenring (van een prijsduif van zijn vader!) Zo'n een doosje was bedoeld om in de constateur te stoppen zodat de aankomsttijd van de duif "geklokt" werd. U ziet het beste lezer, onze verzameling oude voorwerpen groeit gewoon door. Dank aan goede gevers!

BiDoC – nieuws

De werkzaamheden voor BiDoC verlopen voorspoedig. Wout, Liza, Gerrit, Jo en Ria zijn heel druk bezig met ons genealogisch archief. Boven wordt door de familie Landman, mevrouw Luiten, Nicole en Ed druk geknipt, gesorteerd en geplakt t.b.v. de documentatie. Er is inmiddels al een aardig aantal dossiers tot stand gekomen.

Ed heeft inmiddels bedacht dat ons BiDoC het best gekarakteriseerd kan worden als 'het geheugen van Baarle'. Dat zegt namelijk precies waarmee we met z'n allen bezig zijn: het vastleggen van alles wat er in Baarle is gebeurd en wat er uit de historie van Baarle aan spullen bewaard is gebleven.

Zo zal straks ons museum laten zien hoe vroeger in Baarle geleefd, gefeest, gerouwd en gewerkt werd. Via BiDoC kun je dan opsporen hoe dat in z'n werk is gegaan, tenminste voor zover wij spullen in ons bezit hebben.

Inmiddels wordt er flink gewerkt aan de inrichting van de tentoonstellingsruimte en van de Bibliotheek- en Documentatieruimte.

We hopen ergens in september de beide ruimtes officieel in gebruik te kunnen nemen. U hoort hierover binnenkort zeker nog meer over.

Algemene ledenvergadering 29 februari 1996:

Verslag

De voorzitter heet iedereen van harte welkom op deze vergadering. Het is een bijzondere dag omdat het een schrikkel-dag is. Want, aldus de voorzitter, op de scheurkalender van Omroep Brabant staat: Als de slagroom niet stijf wordt, moet men gellatine toevoegen (dit is voor de dames) en wat het weer betreft: in februari klagen de boeren het minst.

Verder heet hij bijzonder welkom onze ereleden: C.Verschueren, A.Gulickx-Koks.

In 1995 zijn veel leden actief geweest in onze vereniging en dat gebeurde meestal in onze werkgroepen.

Zo zorgt onze kalenderkommissie al 9 jaar voor een uitgave en ieder jaar opnieuw weer een ander thema en het ziet er goed verzorgd uit. In 1997 zal deze uitgave voor de 10e keer verschijnen en moeten onze leden deze weer in hun buurt gaan verkopen.

In Ulicoten heeft men zich altijd al ten volle ingezet en daaron vraagt de voorzitter om Fons Willemsen en zijn activiteitengroep een applaus te geven. Natuurlijk, aldus de voorzitter, ook aan de andere verkopers, want je moet er toch maar je vrije tijd insteken.

Alles loopt niet van een leien dakje, dat hebben we vorig jaar met de verbouwing van de garage en de bijgebouwen gemerkt. Door de gemeente Baarle Hertog werd ons gezegd dat we geen bouwvergunning nodig hadden, maar toen we wilden beginnen, was die wel nodig, want het is een geklasseerd gebouw. Gelukkig, aldus de voorzitter, is het nu zover dat de ruwbouw klaar is en onze mensen nu met de inrichting kunnen beginnen. Op korte termijn zullen we deze werkgroep bij elkaar roepen.

De redaktieraad heeft ook niet stil gezeten en ons tijdschrift keurig verzorgd en ook een nieuwe naam gegeven. Momenteel werkt de redactie aan een jaarboek 1996, wat over het onderwijs gaat en een beetje gekoppeld is aan het 75-jarig bestaan van de MAVO de la Salle. Antoon zal hier straks meer over vertellen.

Waar ik ook even bij stil wil blijven staan is de werkgroep BiDoC. Dat zijn een aantal mensen die onze bibliotheek en documentatie gaan samenstellen. We hebben ontzettend veel, maar is nog niet geordend. Nicole zal hierover straks meer vertellen.

Vorig jaar zijn we voorzichtig begonnen met een beleidsplan. In van Wirskaante heeft een enquête-formulier gezeten en deze had in eerste instantie meer inzicht moeten geven, maar we hebben weinig reacties ontvangen.

Op korte termijn zullen we de mensen benaderen en een afspraak met hen maken en dan zullen we bespreken met wie en hoe hun werkgroep zal worden samengesteld.

Op Valentijnsdag werd ik 50 jaar en heb heel veel kaarten gekregen en wil allen nu hier van harte bedanken. Zoals jullie hebben opgemerkt bij binnenkomst hebben jullie drieconsumptiebonnen gekregen, waarvan twee voor rekening van de heemkunde komen en de andere van mij.

Hiermee open ik de vergadering, aldus de voorzitter.

2. Mededelingen

De secretaris leest de afmeldingen voor. Dit jaar zijn er dat 15 en merkt op dat er 37 leden aanwezig zijn.

De voorzitter deelt mee dat na de vergadering men een videoband kan bekijken over de officiële vaststelling van de enclave-grenzen van 31 oktober II.

3. Verslag van de Algemene Ledenvergadering 20.2.1995

Het verslag heeft gestaan in de Nieuwsbrief van april 1995, wat bij u allen in het bezit is. Verder hebben de stukken ter inzage gelegen in het Heemhuis. De voorzitter vraagt of hier nog commentaar op is. Geen commentaar.

4. Verslag van de activiteiten, penningmeester en kascommissie

Nicole leest de gedane activiteiten voor en Ad licht nog een paar dingen toe.

Onze penningmeester geeft een verslag met behulp van sheets over ons financieel jaar. Deze stukken hebben ook in het Heemhuis ter inzage gelegen.

De Heer L. Voeten stelt opnieuw de vraag die hij reeds op een vorige ALV heeft gesteld in verband met de afschrijvingen. In feite, zo zegt hij, maakt het niet veel uit, maar voor de vereniging komt het wel beter over. De voorzitter zegt hem toe deze suggestie mee te nemen voor de volgende jaren.

Verder, aldus de heer L.Voeten, mijn complimenten, want de exploitatie is zeer gezond.

Hierna vraagt de voorzitter om een applaus te geven aan de penningmeester om ze bedanken voor het werk wat ze heeft gedaan.

De heren Anema en van der Flaas (de kaskommissie) wordt gevraagd om een reactie op hun controle. De heer Anema vertelt dat zij de stukken hebben door gekeken en verschillende vragen hebben gesteld, maar alles zag er perfect uit. De voorzitter dankt hen voor de controle en vraagt om de penningmeester te dechargeren.

5. Verkiezingen

Aftredend zijn: Lia van Gils, An Gulickx-Koks, Fons Raeymaekers en Nicole Ragas-Joosen.

Fons legt wegens drukke bezigheden (nieuwbouw eigen huis o.a.) zijn functie neer. Voor zijn functie in het bestuur heeft zich nog niemand aangemeld, na ruggespraak ter plekke stemt Fons toe nog zitting te nemen tot het bestuur iemand anders heeft gevonden om zijn plaats in te nemen.

De voorzitter is blij te vernemen dat de andere leden hun functie willen blijven uitoefenen en er weer een jaar volledig tegen aan te willen gaan.

Vanuit de vergadering komt geen reactie.

6. Benoeming kaskommissie

Voor het jaar 1996-1997 hebben zich beschikbaar gesteld de heer Anema en de heer A. Kusters, en bij deze zijn zij benoemd.

7. Vaststelling contributie

Het voorstel van de voorzitter om de contributie te handhaven zoals het momenteel is, wordt door de leden unaniem goedgekeurd.

Hierna volgt een korte pauze.

8. Beleidsplan

Antoon geeft een uitleg van wat dit voorstelt. Het leden-aantal groeit niet meer zo sterk, maar dit willen we proberen te verhogen door b.v. de verkoop van onze kalender in de nieuwbouwwijk te stimuleren. Verder willen we de contacten naar buiten met o.a. andere heemkringen en ook andere verenigingen zoals het VVV uit te breiden. Wat het VVV betreft, is nog niets concreet.

Wat betreft het gemeentelijk beleid, we hebben goede contacten met de monumentencommissie van Baaarle-Nassau. Want via onze suggesties worden er onderhandelimgen gepleegd om de Salvator-kapel op te knappen.

Hierna geeft Antoon een opsonmning welke werkgroepen wat doen zoals - Ulicoten, -Kalender, -Activiteiten, -interviews, -BiDoC, -verbouwing, -redactieraad, en nisbeelden.

Verder willen we naar aanleiding van ons enquête-formulier werkgroepen samenstellen die dan hun bijdrage kunnen leveren om onze vereniging levendig te houden.

9. Activitenteitencommisiie

Herman Janssen geeft een inzicht in wat er ons het komende jaar te wachten staat. Met het samenstellen van een jaarprogramma stelt hij twee dingen voorwaardelijk nl.

1e op tijd een schema maken.

2e vaste tijdstippen voor een vaste activiteit.

Hierna noemt hij de activiteiten die voor 1996 op stapel zijn gezet en geeft daarbij toelichting. In ons tijdschrift Van Wirskaante komt het volledig jaarprogramma

De voorzitter deelt nog even mede dat het Brabants Heemkamp reeds 10 deelnemers heeft. Het heeft plaats op 10 augustus in Oudenbosch en als er nog liefhebbers zijn, moeten ze zich zo spoedig mogelijk bij hem moeten opgeven, anders pissen ze naast het potje.

10. Werkgroep BiDoC

Nicole geeft verslag hoe deze werkgroep reeds van start is gegaan. Een groep is reeds bezig met het verzamelen van overlijdensadvertenties en het opbergen hiervan.

Via sheets legt zij uit hoe de indeling wordt gemaakt vanboeken, kranteknipsels, tijdschriften etc., want uiteindelijk moeten al deze onderdelen in onze documentatie en bilbiotheek. We hopen dit zo spoedig mogelijk voor onze leden en geïnteresseerden toegankelijk te maken.

11. Rondvraag

Hiervan wordt door de leden geen gebruik gemaakt.

12. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering en hoopt dat de leden gebruik maken van de woensdagavonden dat het heemhuis open is om met elkaar te kunnen praten of met andere zaken bezig te zijn. Ook hoopt hij dat velen gebruik zullen maken en aanwezig zullen zijn op de activiteiten die dit jaar georganiseerd worden. Verder dankt hij de leden die aanwezig waren op deze Algemene ledenvergadering.

DOOIMAAND
9e week 1996 60-306

29

DONDERDAG

H. OSWALD †992 (Osewout)
Z. Auguste Chapdelain †1856

Kassabonnenactie

Graag herhalen we nog eens onze oproep om vooral mee te doen aan de kassabonnenactie van een aantal plaatselijke winkeliers.

We vragen onze leden dan ook wederom de kassabonnen van de volgende winkeliers voor onze vereniging te bewaren.

De kassabonnen kunt u inleveren in het Heemhuis. Daar staat een speciaal emmertje voor de kassabonnenactie. We verzoeken u dit regelmatig te doen en niet te wachten tot het einde van het jaar, want al die bonnen moeten ook worden gesorteerd en bij elkaar worden geteld.

Het aantal winkeliers dat meedoet aan deze actie is inmiddels weer uitgebreid. De volgende winkeliers doen mee:

- Slagerij Hermans	- Optiek Czyzewski
- Slijterij De Drie Dennen	- Snackbar De Toerist
- Drogisterij Camp	- Schoenen Meeuwesen
- J. v.d. Kerkhof	- Zaadhandel Bastiaansen
- SRV Sjef Gielen	Bakkerij onder de Toren
- Baarles specialiteitenhuis	- Spielboom Van Haeren
- Slagerij Dirk	- Brood en banketbakkerij Broekx
- Electro van der Vloet	- Haarhoek

KASSA!

Bruurs Super- markt

VERS VLEES

DONDERDAG

Verse worst 500 gr f 1,69

VRIJDAG EN ZATERDAG

MAGERE RUNDLAPPEN 500 GRAM f 3,89

VARKENSFRICANDEAU 500 GRAM f 3,39

MAANDAG

MAGER HACHEVLEES 500 GRAM f 2,79

DINSDAG

Varkenslever 500 gr f 1,89

WOENSDAG

GEHAKT 500 GRAM f 1,69

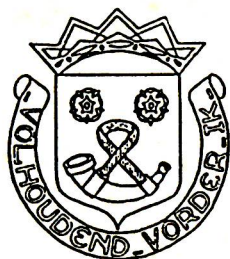
1966 !

DRAAGBARE WATERBRON.

Natuurlijk mineraalwater in een handig, licht, 2-literpak. Niet van plastic, maar van karton, zonder stoffen die het milieu aantasten. Een over-

vloedige bron zuiver, natuurlijk
mineraalwater zonder koolzuur. **BAR-LE-DUC**

heemkundekring 'amalia van solms'
kerkstraat 4
2387 baarle-hertog

van wirskante